

Голос України

Влада - Радам!

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 13 (2015) ♦ Вівторок, 26 січня 1999 року ♦ Ціна договірна

Знову стоїть питання «Бути чи не бути?»

«Спочатку ми, а потім ви», — такими словами розпочав перший заступник Голови Верховної Ради Адам Мартинюк зустріч із делегацією Федеральних Зборів РФ, очолюваною головою постійної делегації ФЗ РФ у Парламентській Асамблеї Ради Європи. Мета поїздки — узгодити позиції щодо розгляду на сесії ПАРЕ питання про виконання зобов'язань України та про економічні ситуації в нашій державі та в Росії.

Як відомо, головна з претензій, яка висувється Україні, — не скасовано й досі смертну кару. Адам Мартинюк переконаний, що, враховуючи розстановку політичних сил у ЗР, розв'язати це питання законодавчим

шляхом найближчим часом не вдалось. Проте Кримінальний кодекс, в якому смертної кари не передбачено, вже пройшов перше читання. Окрім того, з березня 1997 року фактично діє мораторій на виконання смертної кари.

У Росії ситуація трохи інша: мораторій на виконання смертних вироків запроваджено не тільки де-факто, а й де-юре. Проте російська сторона поділяє точку зору України, що ПАРЕ повинна з розумінням ставитися до того, яка ситуація склалася в обох державах.

Проте Сергій Глотов налаштований оптимістично: на його переконання, РЕ не зважиться на замороження членства України у РЕ.

(Матеріал на цю тему читайте на 4-й стор.)

Проблема

Не розхитувати Конституцію

— закликали нинішній парламент народні депутати Верховної Ради 12-го і 13-го скликань. У зверненні, прийнятому на щорічних зборах Асоціації народних депутатів попередніх скликань, вони висловили особливе занепокоєння спробами ініціювати відміну в нашій державі інституту президентства і підкреслили, що, «розхитуючи Конституцію сьогодні, завтра буде намагання ліквідувати ще молоду й незрілу державу».

26
січня

✓ День Австралії

✓ День Республіки. Національне свято Республіки Індія

✓ 1816 року у Харкові вийшло перше число «Українського вестника» — літературно-художнього журналу

✓ 1884 року помер автор гімну «Ще не вмерла України» Павло Чубинський

У номер

Молодняк тільки для заможних

1211 телиць молочних порід з вітчизняних плеєних заводів надійшло до господарств Житомирщини, повідомив начальник обласного управління Микола Галич.

Ще 789 голів молодяку області отримає найближчим часом. Тварини потраплять до господарств, які мають необхідну матеріально-технічну базу, достатню кількість якісних кормів, забезпечені зоветспеціалістами.

Придбання плеєних худоби для Поліської зони Житомирщини — 2,75 млн. гривень профінансовано з державного бюджету.

«Знайшлася» партія!

Пам'ятаєте, на початку січня з'ясувалося, що на адресу обласних адміністрацій надійшли анонімізовані директиви організувати збір підписів за проведення всукраїнського референдуму про скасування депутатської недоторканності? Тоді жодна з політичних сил не взяла на себе відповідальності за проведення в життя цієї ідеї, так само як і центральні органи виконавчої чи судової влади.

(Закінчення на 2-й стор.).

«Я к вам пишу —
чего же боле...»

Зима як ніяка інша пора року багата на веселі свята. Серед них дуже багато іменин. Але жодні з них не користуються такою популярністю й есенародною любов'ю, як Тетянин день. Можливо, тому, що це ще й веселе студентське свято. Адже, як правило, саме 25 січня у вузах починаються студентські канікули. Спорожнілі аудиторії, затисли деканати. Лише на дощі причаїлося чимсь заплізіле освідчення: «Я к вам пишу — чего же боле...».

Залишився позаду ще один семестр. Зрозуміло, лише для тих, хто встиг розпрощатися зі всіма «хвостами».

А це сьогодні, ой, як нелегко. Багато хто жертвує семінарами та практичними заняттями заради заробітку — постійного або хоча б тимчасового. Адже на стипендію в 15 гривень, зрозуміло, не проживеш. Та й батьки не кожному можуть допомогти. Ото й доводиться вдень заробляти, вночі переписувати конспекти, і... економити, економити. На харчуванні, на заняттях, на конвертах та телефонних картках. Нічого, мама зрозуміє. І з професором студент домовиться (накше який же це студент!). Лише б кохана була поряд.

Держава
і право

5-12

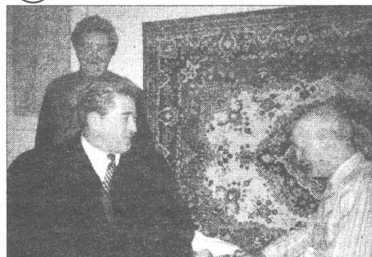

Чому
виходять
ріки
з берегів?

15

Фотофакт

Більш як 20 інвалідних візків придбав і особисто розвіз інвалідам свого виборчого округу народний депутат України Адам Чікал. На знімку: під час зустрічі з інвалідами війни Нарцизом Супровичем.

Фото
Михайла
ВАСИЛАШКА.

Репліка

Президенте, потісніться у своєму праві

Ура! Велика адміністративна реформа, про яку так багато говорили урядовці та чиновники найвищих рангів, розпочалася. Буревісником по-більшовицьки революційних змін став Держкоммедіопрот.

Як і в далекому 1917-му, тут діяли рішучими і вольовими методами. Хоча дещо волонтеристськи і за принципом: «Поспішиш — людей насмішиш».

Насамперед вирішили зміцнити керівництво галузю. Вольовим рішенням голови до керівництва було прирівняно його помічника і радника. Добре, що хоч не особисто секретарку і кухарку одного з найближчих фармакологічних підприємств. Досі до керівників галузі, як відомо, належали голова і його заступники, призначені на ці посади указами Президента держави. Тепер Президенту доведеться потіснітися у праві визначення керівництва галузю, міністерства. Президент закладено.

(Закінчення на 2-й стор.).

Хто кого підтримує у ПАРЕ

P.S.

У номер
Київ

Президенте, потісніться у своєму праві

(Початок на 1-й стор.).

Розробник маленької локальної революції у Деркоммедіобірої для проведення докорінних структурних змін і штатних перетасовок (хоча це, звичайно, легше зробити, ніж зупинити спад виробництва, який сягнув 5% на кінець 1998 року, при 10% прирості за перше півріччя) виборів вочевидь неспушлий час, бо Кабмін ще й досі остаточно не визначив статус самого комітету. Тож не лиш поперед батька в пекло. У фахівців із Кабміну є кілька й інших істотних зауважень до того, що відбувається в одному з його структурних підрозділів. «Революційне» не передано створення контролю-ревізійного органу, як цього вимагає постановою Кабміну від 10 липня 1998 року № 1053. Деякі управління просто дублюють одне одного, недолугі сумішення в одному підрозділі кадрівки і спеціалістів. Не порушення вимог постанови № 609 від 4 серпня 1995 року. У документах не передбачено створення військово-мобілізаційного підрозділу, не реалізовано вимоги Міністерству про створення повноцінного юридичного підрозділу — можливо, й тому «перша чарка пішла колом». Цей перелік можна продовжувати. Ми попросили прокомментувати ситуацію, яка склалася в Деркоммедіобірої, першого заступника голови В. Чумака. Але він відмовився від коментарів, посилаючись на те, що і сам не знає, хто і для чого перед загальною адміністративною реформою в державі затіяв локальну адміністративну реформу в одному із підрозділів Кабміну.

Виконано на папері, а не по суті

Чергову порцію критики на свою адресу отримали на засіданні уряду від Прем'єр-міністра України Валерія Пустовийтенка міністерства і відомств! Як повідомляє «Інтерфакс-Україна», їм інкримінували невиконання президентського указу, спрямованого на забезпечення надходжень доходів до бюджету і запобігання фінансової кризи. Прем'єр заявив, що передбачені указом заходи «виконано на папері, а не по суті». В. Пустовийтенко погодився з тим, що «повне» виконання указу залежить від прийняття Верховною Радою відповідних законів. Однак він наголосив, що низку законопроектів, розроблених урядом і переданих на розгляд до парламенту, підготовлено погано.

«Знайшлася» партія!

(Початок на 1-й стор.).

Голова Верховної Ради Олександр Ткаченко у листі на адресу голів обласних рад нагадав, що така ініціатива за Конституцією може належати громадянам України, політичним партіям, громадським організаціям та трудовим колективам. До того ж забезпечувати проведення референдуму за законом мають місцеві ради та Центри виборчому. І ось минуло кілька тижнів, і така партія, тобто політична сила, «знайшлася».

Рішення про створення ініціативних груп зі збирання підписів за проведення референдуму про скасування депутатської неоторжності ухвалено на зборах осередків Народно-демократичної партії у Харкові та Харківській області. Плановано, що протягом нинішнього тижня до Центри виборчому буде надіслано документи на реєстрацію ініціативних груп.

Утім, НДП «знайшлася», мабуть, не «загубившись». Бо енциклопедія у центральних органах виконавчої влади — хоч греблю гати. Їх туди дублювали, подейкували, за партійним принципом. Бо казали владі мали на увазі — НДП?

Хмельницький

Дунаєвський Центр космічного зв'язку НКА України — єдина унікальна в державі (крім Криму) науково-технічна установа, що може загубитися у Всесвіт на відстань понад 40 тисяч кілометрів. Нині центр веде спостереження і знімає інформацію з нашого супутника «Сін», а з березня — і з російсько-українського «Океану». На знімку: старший лейтенант Олександр Шкода під час чергування.

Фото Михайла ВАСИЛАШКА.

Політична фантастика

Народжується тому, що багатим нашим респектабельним газетам бракує політичної аналітики. А без серйозної аналітики — яка ж респектабельність?

Політична аналітика — справа тонка й трудомістка. Аналітикові потрібно багато достовірної інформації, часто важкодоступної, роками нагромаджуваних досвід, добрі зв'язки в колах активних політичних діячів, сумлінність у добірї й оцінці фактів.

Але коли всього цього немає, або воно в зародковому стані, а аналітична газети конче потрібна вже сьогодні — для тієї самої респектабельності, отоді читачів їй пропонують названім ті сурогат — політична фантастика. І дешево, і престижно. На якому матеріалі фантазують газетарські глибокі умі? Коментарка однієї солідної газети широк знізалася на шпальтах свого видання: «Парламентський буфет залишається місцем, де можна дізнатися про найцікавіші й найпакітніші речі української політичної кухні». Зважте, не з документів чи їх проектів, не з дискусій у сейсінному залі, не з прес-конференцій чи інтерв'ю політичних діячів, не з висновків аналітичних центрів. А з плітки за чашкою кави не переборжимо серйозною інформацією репортерів та з уловлених краєм вуха уривків розмов депутатів, що спустилися на хвилину для перепочинку із залу засідань до кав'ярні. Справді, пікантного тут почерпнени чимало. З достовірним — проблема.

І дама сіда не виняток. Випробувані методи добування інформації для світської або скандальної хроніки використовуються «політичними аналітиками» на повну котушку. Хоча закони жанру — різні. Отже, мають різнитися й методи добування інформації. Та що зробиш, коли іншого не навчений?

Про це подумалося, коли натрапив в одному солідному тижневику на «політичний аналіз» діяльності Голови Верховної Ради О. Ткаченка та прогноз його майбуття в українському політикумі. З претензією на неабияку поінформованість автора.

Для наочності коментар ілюструється колажем: у центрі — портрет «спікера», а навколо кружляють на різнозвідальних орбітах портрети його імовірних політичних союзників і супутників. У тексті — характеристики цих політиків і бізнесменів та туманніша й відносин з Головою ВР.

23 січня 1999 року помер народний депутат України, член депутатської фракції Комуністичної партії України, секретар Комітету Верховної Ради України у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів Варбанець Іван Михайлович. Іван Михайлович Варбанець народився 7 грудня 1943 року в селі Данилівці Великомихайлівського району Одеської області в сім'ї колгоспників. По закінченні середньої школи працював на різних посадах у місцевому колгоспі імені Димитрова. Після служби у Військово-морському флоті працював на партійній і комсомольській роботі та в сільськогосподарстві.

З 1974 року він очолював Великомихайлівський районну організацію та виконком районної ради народних депутатів. З 1992 року працював на господарській роботі, а з 1994-го очолював Великомихайлівський районну раду та районну державну адміністрацію. На цих посадах він трудився до обрання в 1998 році народним депутатом України.

Президія Центрального Комітету Комуністичної партії України, депутатська фракція Комуністичної партії у Верховній Раді з глибоким сумом сповіщають про передчасну смерть народного депутата України, члена Центрального Комітету Комуністичної партії України, секретаря Одеського обкому партії

ВАРБАНЕЦЬ Івана Михайловича

і висловлюють щире співчуття сім'ї, рідним та близьким покійного.

Президія Центрального Комітету Комуністичної партії України у Верховній Раді України, депутатська фракція Комуністичної партії України у Верховній Раді України.

З яких джерел добуто такі достеменною інформацію? Автор пояснює: «Утверджують...» (хто — не уточнено), «Так, можливо, был зачат...», «Можно предположить...», «Мы не станем выяснять, соответствую ли действительности сведения...» (А далі — досить серйозні звинувачення), «Нет оснований не верить (или верить) информации о том...» (А «інформація» тим часом поається), «Одни шутят... Мы не склонны верить подобным шуткам» (А «шутка-поається» вже пішла), «Некоторые информированные источники...», «Поговаривают...» (що за «люди» й «источники», хто «поговаривает»? — А біс та автор його знають. А може, тільки перший). Такі посилання на такі «джерела» можна робити хіба що тільки тоді, коли інформацію добуто в кав'ярні, пивниці чи куріллі. Або висмокотано з пальця.

І ось на такий інформаційний базі читачів вкотре підсовують що разів пережовані історії, та й «соус» до них не першої свіжості. А то й новенький «компромат» укладається. Зокрема, у цій мудрагельній «аналитичній» статті тверджується, що О. Ткаченко «не мыслит своих дел без любимой племянницы Людмилы Супрун» (народного депутата України). Тим часом Л. Супрун не тільки не «любима племянница» «спікера», а й взагалі ніяк йому не родичка. Отже, і чоловік її, який працює (давно) в апараті ВР, — не «муж племянницы». Політичну й службову кар'єру робили вони самостійно, без сприяння волохатої руки. Але це не цікаво. Розговор для «політичного аналізу» не ма.

А якби й «племянница»? Ось в одному авторитетному київському виданні заступником головного редактора працює рідна дочка головного редактора. То й що в цьому поганого? Чи є тут підстави для «аналізу» понабизуваної в кав'яр-

ного місяця Кабмін обіщав виділити вуглеводневий газу коштів на ці підтримання. За словами міністра внутрішньої промисловості С. Тулуба, темпи виплати зарплати, досягнуті наприкінці минулого року, буде відновлено наприкінці січня. За даними Мінвуглепром, на виплату зарплати у січні з усіма нарахуваннями потрібно 200 млн. гривень.

А тим часом 12 гірників шахти «Молодогвардійська» державної холдингової компанії «Краснодонвугілля» досі продовжують акції протесту і не піднімаються на поверхню, вимагаючи сплатити зарплату. Страйкують також 9 гірників шахти ім. Баркарова тієї самої компанії.

Обіцяють, обіцяють. І, либонь, обіцятимуть

Щого місяця Кабмін обіщав виділити вуглеводневий газу коштів на ці підтримання. За словами міністра внутрішньої промисловості С. Тулуба, темпи виплати зарплати, досягнуті наприкінці минулого року, буде відновлено наприкінці січня. За даними Мінвуглепром, на виплату зарплати у січні з усіма нарахуваннями потрібно 200 млн. гривень.

А тим часом 12 гірників шахти «Молодогвардійська» державної холдингової компанії «Краснодонвугілля» досі продовжують акції протесту і не піднімаються на поверхню, вимагаючи сплатити зарплату. Страйкують також 9 гірників шахти ім. Баркарова тієї самої компанії.

Здобий організатор, людина зі ширим серцем, Іван Михайлович Варбанець завжди був серед людей, від їхніми турботами і сподіваннями, вивів свої знання, багатий досвід і вміння служини загальній справі.

Як народний депутат України Іван Михайлович Варбанець багато уваги приділяв законопроектній роботі, особливо питанням соціального захисту населення. Колеги поважали і цінували його за активну життєву позицію, принципиовість і довільність, широту поглядів, високу ерудіцію.

Перестало битися серце порядної і мужної людини, державного і громадського діяча, люблячого чоловіка і батька.

Світла пам'ять про Івана Михайловича Варбанця назавжди збережеться в наших серцях.

Олександр ТКАЧЕНКО, Адам МАРТИНЮК, Віктор МЕДВЕДУК, Петро СИМОНЮК, Віталій ЛУЦЕНКО, Леонід ГОРЬОВИЙ, Юрій КАЗАКОВ, Сергій ГРИНІВЕЦЬКИЙ, Володимир СІНЮК, Микола ТОКІЛОВ.

В українській журналістиці народжується новий жанр — політична фантастика

них інформації? Батько і дочка — високопрофесійні журналісти, добре ведуть газету, їхні гострі, кваліфіковані вислови одержують широкий громадський резонанс.

Чимало розумувань у публікації про багатьох політиків, високих чиновників та бізнесменів, які, на думку автора, допомагають О. Ткаченкові «нести бремено».

Насамкінець аналізуються перспективи О. Ткаченка як кандидата на посаду Президента України. Незважаючи на те, що Олександр Миколайович не раз публічно заявляв, що таких намірів не плескає. Але це, знову-таки, не цікаво. Цікаво, коли є «аналітика». Себто політична фантастика.

Завершуючи статтю, автор резюмує: «Ткаченко любить побеждать. Метод ведения боевых действий перенял он, кажется (знову — «кажется»), у Александра Македонского — пришел, увидел, победил». Але таку делешу в свою столицу надіслав свого часу аж ніяк не Олександр Македонський, а Юлій Цезар. Шось така чула кума... Та перевірити, заглянувши хоча б у шкільний підручник історії, за курілками часу нема.

Який рівень ерудованості, такий і рівень інформованості.

Тим часом читачеві запущено їжака під череп. Нехай мізкує! Нехай собі робить далекоскіпні висновки. Нехай формувється громадська думка — «адекватно до політичних реалій», на підгрітій фантазують «бойкого пера».

А що потім, коли прогнози не справляються?.. Та шось така буде. Бо ще ніколи не було так, щоб ніяк не було. Зрештою, «факти» забудуться, враження залишаться.

Тижневику, у якому публікується наш аналітик, — не виняток. Такі вже наші сьогоднішні «мас-медійні» реалії.

Фантастика!

Юрій ГАЙДА.

ВАРБАНЕЦЬ Іван Михайлович

23 січня 1999 року помер народний депутат України, член депутатської фракції Комуністичної партії України, секретар Комітету Верховної Ради України у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів Варбанець Іван Михайлович.

Іван Михайлович Варбанець народився 7 грудня 1943 року в селі Данилівці Великомихайлівського району Одеської області в сім'ї колгоспників. По закінченні середньої школи працював на різних посадах у місцевому колгоспі імені Димитрова. Після служби у Військово-морському флоті працював на партійній і комсомольській роботі та в сільськогосподарстві.

З 1974 року він очолював Великомихайлівський районну організацію та виконком районної ради народних депутатів. З 1992 року працював на господарській роботі, а з 1994-го очолював Великомихайлівський районну раду та районну державну адміністрацію. На цих посадах він трудився до обрання в 1998 році народним депутатом України.

Здобий організатор, людина зі ширим серцем, Іван Михайлович Варбанець завжди був серед людей, від їхніми турботами і сподіваннями, вивів свої знання, багатий досвід і вміння служини загальній справі.

Як народний депутат України Іван Михайлович Варбанець багато уваги приділяв законопроектній роботі, особливо питанням соціального захисту населення. Колеги поважали і цінували його за активну життєву позицію, принципиовість і довільність, широту поглядів, високу ерудіцію.

Перестало битися серце порядної і мужної людини, державного і громадського діяча, люблячого чоловіка і батька.

Світла пам'ять про Івана Михайловича Варбанця назавжди збережеться в наших серцях.

Олександр ТКАЧЕНКО, Адам МАРТИНЮК, Віктор МЕДВЕДУК, Петро СИМОНЮК, Віталій ЛУЦЕНКО, Леонід ГОРЬОВИЙ, Юрій КАЗАКОВ, Сергій ГРИНІВЕЦЬКИЙ, Володимир СІНЮК, Микола ТОКІЛОВ.

Верховна Рада України з глибоким сумом сповіщає, що 23 січня 1999 року на 56-му році життя помер народний депутат України

ВАРБАНЕЦЬ Івана Михайловича

і висловлює глибоке співчуття рідним та близьким покійного.

Комітет Верховної Ради України у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів висловлює глибоке співчуття рідним і близьким у зв'язку з кончиною народного депутата України, секретаря комітету

ВАРБАНЕЦЬ Івана Михайловича.

Лідери року, що минув

Десятка,
яку назвали читачі

Е.Марчук

О.Мороз

О.Ткаченко

В.Ющенко

Л.Кучма

В.Чорновіл

Н.Вітренко

П.Симоненко

В.Пинзенник

Ю.Тимошенко

Опитування

За традицією, журналісти «Голосу України» відстежують процеси, які відбуваються у суспільстві. Якщо рік Тигра пройшов під знаком парламентських виборів, то рік Кролика в Україні ознаменується виборами глави держави.

За відомим висловом класиків, історію творять особистості. Отож і ми вирішили визначити політиків, які мали чи не найістотніший вплив на перебіг політичних і суспільних процесів в Україні. Наш вибір випав на 4 області — Львівську, Волинську, Харківську і Сумську. Він пояснюється тим, що ці області мають певні спільні риси. Так, Львів і Харків — столиці, відповідно, Західної і Східної України, а процеси, що в них відбуваються, динамізували перебіг демократизації у державі. За прикладами ходити далеко не треба — варто пригадати недавню історію перебудовного періоду. Волинь і Сумщина мають також чимало спільних рис. Отож наші власні кореспонденти і провели опитування у цих регіонах.

Ось хто вийшов у десятку найвпливовіших українських політиків за версією жителів вищезгаданих чотирьох областей:

Євген Марчук, Олександр Мороз, Олександр Ткаченко, Віктор Ющенко, Леонід Кучма, В'ячеслав

Чорновіл, Наталя Вітренко, Петро Симоненко, Віктор Пинзенник, Юлія Тимошенко.

Безперечні лідери — Євген Марчук і Олександр Мороз, яких розділило 0,2 відсотка голосів. Якщо експрем'єр набрав під час опитування 23,57 відсотка, то колишній Голова Верховної Ради — 23,37.

Не може не подивувати крейсерська швидкість зростання рейтингу нинішнього керівника українського парламенту Олександра Ткаченка, якого підтримали 19,12 відсотка респондентів.

Попри падіння курсу гривні і відповідно життєвого рівня, залишається високим рейтинг голови Національного банку Віктора Ющенка, який становить 17,06 відсотка.

П'яте місце Леоніда Кучми (16,03 відсотка), з одного боку, свідчить про те, що кредит довіри ще достатньо не вичерпано, а з другого — що владу продовжують поважати і шанобливо ставляться до неї, хоча й не скрізь. Зрозуміло, п'яте місце — це також наслідок заборгованості з виплати зарплат і пенсій, злиденного життя більшості жителів України.

Вищезгадана п'ятірка доволі істотно відірвалася від решти конкурентів, адже наступний політик — В'ячеслав Чорновіл — набрав лише 7,87 відсотка голосів респондентів. Хоча друга п'ятірка розташовувалася більш компактно і відірвав В'ячеслава Чорновола від Юлії Тимошенко становить менш як 5 відсотків.

Хотілося б звернути увагу і на таку особливість. Прихильники більшості політиків зосереджені в одному з регіонів. Так, найбільше голосів на Львівщині набрали два Віктори — Ющенко і Пинзенник. Євген Марчук тут посів почесне третє місце. На Волині до чільної трійки увійшли Олександр Ткаченко, Леонід Кучма і В'ячеслав Чорновіл. Харківські респонденти віддали перевагу Євгену Марчuku, Олександру Морозу і Олександру Ткаченку. А сумські — Олександру Морозу, Євгену Марчuku та Олександру Ткаченку. До речі, найменше прихильників нинішній і колишній голови Верховної Ради мають на Львівщині. А нині діючий Президент в усіх областях, за винятком Волинської, посів п'яте місце.

А загалом згадувалися імена 42 українських політиків. Це свідчить про деяку заповнюваність українського суспільства. А з другого боку, говорить про те, що яскравих особистостей все ж таки малувано.

Гадаетмо, варто перерахувати і наступну десятку політиків: Сергій Голубатий, Геннадій Удовенко, Леонід Кравчук, Віктор Мелвельчук, Володимир Семинюченко, Юрій Костенко, Павло Лазаренко, Валерій Пустовийченко, Богдан Бойко і Борис Тарасюк.

Наліди редакції газети планує продовжити акцію. Отож подивимося, кому вдасться зібрати своє місце у десятці політиків від «Голосу України».

Хто перетягуватиме канат?

Регіон: політичний спектр

Післявиборна сплячка на Рівненщині тривала недовго. За рік до президентських виборів відбулася подія, яка дала старт президентським гонкам. Мається на увазі конференція національно-демократичних сил області «Єдність». Чимало зусиль до того, щоб так само виче відбулося, доклали обласна організація ДемПУ на чолі з Миколою Панашком. «Єдність» (а до неї ввійшли місцеві осередки ДемПУ, НРУ, ХДПУ, НДП, СДПУ, СелПУ, РХП, УРП, УКРП, Жіноча народна партія (об'єднані) та партія «Реформи і порядок») мала на меті згуртувати розрізнені представники правого табору, щоб на майбутніх президентських виборах вони підтримали єдину узгоджену кандидатуру на посаду Президента. Наскільки їй це вдалося, покаже час.

Однак свої підписи на об'єднаних документах не поставили голова обласної організації Конгресу українських націоналістів, колишній народний депутат від Золотоніського і Острозького районів Олег Матковський та голова місцевого осередку крайньої правої організації ВПО «Державна самостійність України» Володимир Захарчук. А представники «зелених» і лібералів взагалі не взяли участі в конференції.

У передвиборній президентській гонці, безумовно, не будуть пасивними добре структуровані партії: НДП, НРУ, Аграрна, Соціалістична, Комуністична, Партія зелених. Остання з них поки що дотримуватиметься нейтралітету.

Серед таких партій (і минулих виборів до парламенту це ще раз підтвердили) зберігають відносно добре структуровані рухування і комуністів. Якщо цього разу НРУ набрав найбільше — 196497 голосів, то і КПУ програвла гідно, опинившись на третьому місці (за неї проголосувало 50795 голосів). Ці дві партії мають на Рівненщині своїх представників у Верховній Раді, і завдяки їм на результатах майбутніх виборів не слід недооцінювати. Так, Рух на вибо-

рах до парламенту у трьох округах із п'яти одержав перемогу. Шоправда, останнім часом активність народних депутатів від Руху дещо знизилася: окрім В. Червонія, який пройшов за партійними списками, та І. Полуховича, інші рідко бувають на Рівненщині, що, звичайно ж, не може залишитись непоміченим для пильного ока виборців.

Тим часом народні депутати комуністи Віталій Луценко і Микола Кухарчук майже щотижня ведуть прийомні громадян. І це багатьох, особливо пенсіонерів, які бідують через низькі пенсії та їх неможливість виплатити, а також людей, які гужуть за часами, коли кожен має шмат хліба і роботу, може схилити проголосувати за кандидата у Президенти від лівих сил. Шанси лівих зростають, якщо вони зможуть подолати амбіційність і вступити спільного кандидата. Це сприяло б нерозпорощенню голосів. Тим паче, що на минулих виборах до парламенту за соціалістів у блоці із СелПУ на Рівненщині віддали свої голоси 43897 чоловік. Та й обласна організація Соціалістичної партії Олександра Мороза останнім часом дещо поживалася своєю роботою, особливо після того,

як осередок очолив Володимир Зінченко. Другими за кількістю голосів (за них проголосувало 64669 чоловік) на минулих виборах до парламенту були аграрії, обласний осередок яких очолює голова облдержадміністрації Микола Сорока. Хоча керівництво області поки що достатньо не заявило про свою позицію щодо кандидата у Президенти, однак в окремих виданнях, зокрема газетках: «Вісті Рівненщини», «Рівненської міськради», «Сім днів», — прозвучали його вислови про те, що він і його команда у передвиборній кампанії підтримуватимуть Леоніда Кучму.

У політичних колах Рівненщини мусять думка, що Рух підтримуватиме незалежного кандидата, скоріше за все він буде від НРУ або від партії «Реформи і порядок», соціалісти — свого лідера Олександра Мороза, який на минулих президентських перегонах був третім. Комуністи вагаються, і низові ланки поки що кандидатуру не назвали.

Але, схоже, всі партії не позбавилися ознак «бідні» кандидата в Президенти висувають «верхи», а не «низи». Шодо преси, то офіційна — «Вісті Рівненщини» обрала до «Вільне слово» облдержадміністрації, радіо й телебачення поки що дотримуються нейтралітету, чого не можна сказати, зрозуміло, про деякі партійні видання. Імовірно, що ближче до президентських виборів з'являться «сезонні» газети, які оточать увагою тих чи інших кандидатів на цю високу посаду. Політичних спрямованість деяких інших газет можна розпізнати з матеріалів, вмішених на їхніх сторін-

ках. Окремі засоби інформації, в тому числі у районах, уже шукають спонсорів, щоб поліпшити своє фінансове становище.

Помітно активізувалися громадські організації. Деякі з них, як, скажімо, Спілка ветеранів, Спілка багатодітних сімей, обласна організація Товариства інвалідів тощо, за чисельністю перевищують окремі осередки партій. Зволікання з прийняттям закону про громадські організації призводило до того, що вони змушені самі боротися за свої права, а це інколи набувало подвійного забарвлення. Дуже важливо, за якими політичними силами підуть громадські організації Рівненщини. Так само, як і моляр, за голоси якої, звичайно ж, борються всі політичні партії.

Вступаючи в передвиборний марафон, кандидати у президенти (їх прізвища в усіх на вустах) матимуть різні стартові можливості. Важче буде тим, хто вже був при владі. На них упадуть «шишки» невдоволення сьогоднішнім низьким рівнем життя переважної більшості людей. Пересічному виборцю зараз цілком байдуже, хто приїде до влади, аби лише життя поліпшилося.

Поки що неофіційно, але на місцях уже створюються групи підтримки тих чи інших кандидатів у президенти. Хоча і «дах», і методи в кожній різній, але мета одна. Тож кожен тягнучий канат до себе.

Зрештою, прогнози — річ невдячна. Та й робити їх ще рано. Бо ж політика, як і погода, — мінлива: може піднести різні сюрпризи. Але хотілося б, щоб переміг здоровий глузд.

Олександра ЮРКОВА.
Рівненська область.

Сенсації, як і розкопу, не стапоса.

Я кандидата в Президенти назвали

Партійні рядки

З'їзд партії «Громада», який відбувся 22 січня, прийняв рішення про висунення кандидатом у Президенти лідера об'єднання Павла Лазаренка. Шоправда, остаточну ухвалу з цього приводу громадські приймуть на другому етапі партійного форуму, після того, як набере чинності новий закон про вибори глави держави.

На пропозицію Павла Лазаренка з'їзд також доручив голові партії провести консультації з майбутніми кандидатами на найвищу посаду в державі, з тим щоб на фінальній стадії президентських перетонів об'єднати зусилля доволі одного з кандидатів. На думку Павла Лазаренка, потрібна широка коаліція опозиційних сил без поділу на лівих і правих, щоб протистояти нинішній владі. Водночас Павло Лазаренко наголосив на тому, що «Громада» докладе всіх зусиль для підтримки кандидата від лівоцентристського блоку. Однак ні в доповіді, ні у виступах, ні на прес-конференції не було названо ані конкретних кандидатів, ані конкретні політичні сили. З якими «Громада» збиратиметься формувати єдиний блок. Пролунали лише крикчани НДП, СДПУ(о), ПЗУ та Руху за підтримку нинішньої влади.

З'їзд «Громади» піддав жорсткій критиці позицію колишніх заступників голови партії Юлії Тимошенко і Олександра Турчинова. Однак їхня персональна справа не розглядалася і рішення щодо своїх соратників громадські, по суті, не прийняли. Шоправда, обидва «бунтари», хоча й були обрані делегатами, на з'їзді не з'явилися. Оскільки, як вважають інші делегати, зрозуміло, що на підтримку сподіватися не доводиться. Отож очікуваної сенсації не сталося.

На з'їзді чимало говорилось про агресивність нинішньої влади і утистки опозиціонерів та незалежних засобів масової інформації. З цього приводу партія «Громада» прийняла відповідну заяву.

Володимир КОРОЛЮК.

А виборцеві... байдуже?

Хроніка. Факти. Події
✓ Київ

Ноу-хау від ЄС

Міністерство фінансів України та програма Європейського союзу TACIS запуснули новий проект «Підтримка впровадження реформи системи бухгалтерії на підприємствах України». На кошти європейських країн у кількох українських установах протягом півтора року буде запроваджено міжнародні стандарти бухгалтерії. Автори проекту сподіваються: якщо експеримент вдасться, отриманий досвід можна запровадити по всій Україні. І тоді вітчизняні організації зможуть вести свою бухгалтерію за міжнародними принципами. Це особливо потрібно тим підприємствам, які прагнуть активніше співпрацювати із зарубіжними партнерами, швидше залучати іноземні інвестиції.

✓ Делі

Око за око, запуст за запуст

Пакистан віддав здійснення призначених на цей місяць випробувань новітньої балістичної ракети «Гхорі-ІІ» у зв'язку з укладенням рішенням Індії не здійснювати випробування своєї балістичної ракети середньої дальності «Агні-ІІ» і ракети морського базування «Дануш», запуст яких готували до 26 січня — національного свята Дня Республіки.

✓ Пекін

Знову війська на площі Тяньаньмень

Після 15-річної перерви китайські керівництво має намір влаштувати новий парад військових парад на день 50-ї річниці КНР. Парад має відбутися 1 жовтня на площі Тяньаньмень.

✓ Рим

Відставка з причини розчарування

Лідер центристської партії «Демократичний союз за республіку» (ДСР), колишній президент Італії Франческо Коссіга заявив про свою відставку з посади голови ради. 70-річний колишній глава італійської держави, який є довільним сенатором, заявив про своє «розчарування» в нинішній ліво-центристській коаліції. При цьому Коссіга наголосив, що він і далі надає підтримку уряду Італії.

✓ Копенгаген

Гельсінкі не допоможуть Балтіці ввійти до НАТО

«Фінляндія очікує ситуацію в Європі як стабільну і не бачить потреби вступати до НАТО», — заявив прем'єр-міністр Фінляндії Пааво Липпінен. «Дехто твердить, що нам слід вступити до НАТО, аби полегшити прийняття до альянсу балтійських країн. Проте ми категорично відмовляємося взяти на себе таку відповідальність».

✓ Багдад

Дива(т)а й годі?

Американські літаки, які патрулювали заборону зону на півночі Іраку, знову завдали ракетних ударів по кільком іракським установах ППО. За даними Багдада, авіація США та Великобританії також обстріляла кілька кварталів міста Басра на півдні Іраку. А напередодні віцепрем'єр Іраку Тарік Азіз (на знімку) повідомив, що він та інші керівники держави «дивом лишилися живі» під час американсько-британських нальотів на Багдад у грудні минулого року. Азіз сказав, що під час бомбардувань одна з ракет потрапила в будинок МЗС, коли там разом з ним перебували завіс-президент Таха Ясін Рамадан та міністр закордонних справ Мухаммед Саїд ас-Саххаф. Завдяки щасливому випадку ракета не вибухнула.

За повідомленнями кореспондентів «Г» та інформаційних агентств. Фото АП.

Знову стоїть питання «Бути чи не бути?»

(Початок на 1-й стор.)

Учора в Страсбурзі розпочала роботу щорічна сесія Парламентської Асамблеї Ради Європи. Чи не головним її питанням є виконання Україною зобов'язань, ужитих під час вступу до цієї організації. Зважаючи на ситуацію, делегація Верховної Ради прибула на засідання у безпрецедентно великому складі.

Як і на всіх попередніх сесіях, очолює делегацію Борис Олійник. «Наше нинішнє завдання, — зазначив він кореспондентів «Г», — доставити до членів ПАРЄ точну інформацію про виконання нами своїх зобов'язань, оскільки у висновках доповідного моніторингового комітету є чимало необ'єктивних місць. Виділено сірі, так би мовити, плями, водночас відсутноті всіх те позитивне, що ми на сьогодні зробили. До того ж доповідач користувався тільки позарядовими джерелами інформації, які збирав їх з пантелику — треба все-таки орієнтуватися на офіційний Київ, а не на чулки, домисли й, на жаль, доноси. Тобто доповідь була незбалансована».

А чл. наголосив Борис Олійник, що суті, стоїмо на порозі повного виконання зобов'язань. Тим паче, що за рішенням Голови Верховної Ради Олександра Ткаченка його заступник

Віктор Медведчук разом з Комітетом у закордонних справах і зв'язках з СНД та Комітетом з питань прав людини, національних меншин і міжнародних відносин підготували проект закону про мораторій «деюре» на виконання смертних вироків, який дітяме до ухвалення Верховною Радою нового Кримінального кодексу, де вища міра покарання взагалі відсутня. Ніяких загострень дискусії, наголосив Борис Олійник, викликати ми не будемо, а просто доповімо про нормальний стан речей. Також, за його словами, українська делегація не має наміру відпрошуватися й каятися, але позитивну критику сприймає».

Про це йшлося й під час спільної прес-конференції, яку відбулася по завершенні консультацій з депутатами Федеральних Зборів. Шодо запропонованого позитиву на сесії ПАРЄ питання про економічну ситуацію, то обидві сторони погодилися: він вигідний і Україні, і Росії. За словами народного депутата ВР Анатолія Раканюка, Україна закликає у цьому, бо, можливо, після розгляду депутати ПАРЄ нарешті зрозуміють, у якій ситуації нині перебуває наша країна і чому депутати ВР змушені в першу чергу розв'язувати соціальні питання. Цю точку зору по-

діляє і голова постійної делегації Федеральних Зборів РФ в Україні Сергій Глотов.

Але все-таки левова частка уваги під час консультацій приділяється виробленню спільної позиції щодо розгляду на сесії ПАРЄ «українського питання». На думку Сергія Глотова, якщо протягом останніх років РЕ досить швидко розширювалася, переважно за рахунок колишніх республік СРСР та країн колишнього союзу, то тепер ситуація може змінитися. «Нині ми спостерігаємо новий процес — зрушення. І його чомусь вирішили розпочати з України». А що в Україні? Росія нині ситуація з виконанням зобов'язань, ужитих під час вступу до РЕ, перебільшено однакова, то Сергій Глотов переконаний: сьогодні намагаються вистави-

ти за двері Україні, застря на наступній черзі Росії.

До речі, на думку Бориса Олійника, Україна має всі шанси відстояти свою честь і гідність під час розгляду нашого питання у Страсбурзі. Російська делегація ознайомила наших депутатів із доповіддю, яку плановано опублікувати під час слухання «українського питання» в Раді, коли підняти цього питання спочатку двох держав.

Розгляд «українського питання» відбувається завтра.

Наталія ФІЛІПУК, Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ.

Цигарка за 1500 доларів

Серед країн, які активно борються з курінням, є й Україна. В одному з її штатів нещодавно введено заборону на паління цигарок у їдальнях та ресторанах. За порушення — штраф 1000 австралійських доларів (приблизно 1500 доларів США), до того ж гроші виміють з... володаря закладу. Ще суворіші заходи вжито у столиці країни Канберрі — тут взагалі заборонено палити у громадських місцях.

Австралія.

Павло АНГЕЛУЦА.

9 американських компаній в Україні пред'явили свої претензії

Наприкінці минулого тижня у Києві побувала американська урядова делегація на чолі з радником Міністерства торгівлі США Яном Каліцким.

Пан Каліцкий є співголовою комітету з торгівлі та інвестицій комісії «Кучма-Гор». За останній рік цей комітет зібрався вже чотири рази, обговорюючи проблеми двостороннього співробітництва. Нині йшлося про реформування енергетичного і сільськогосподарського секторів (зокрема, про нейтралізацію держави у розподілі сільськогосподарської продукції), сертифікацію телекомунікаційної та медичного обладнання тощо.

Звичайно, візит американської делегації також пов'язаний з майбутнім виступом держсекретаря США Мадлен Олбрайт у конгресі: до 18 лютого

Не відганяйте інвесторів. Вони ще знадобляться

вона має засвідчити наявність значних економічних реформ в Україні та прогрес у розв'язанні інвестиційних суперечок. Лише тоді конгресмени дадуть згоду на виділення 195 мільйонів доларів фінансової допомоги Києву.

Шодо інвестиційних суперечок, то, як зазначив на прес-конференції пан Каліцкий, 9 американських компаній в Україні пред'явили свої претензії. Більшість їхніх проблем можна розв'язати урядовими рішеннями, що тепер і робиться.

А от з наявності економічних реформ — складніше. Американська делегація — так само, як і місія МВФ — особливий оптимізм не висловлює. Консультанти Штатів же якоті сподіваються, що Україна ширше розкриє двері для зарубіжних інвесторів, і в Україні очікують проведення міжнародних

тендерів, приватизації великих підприємств, дотримання прав акціонерів, виконання рішень арбітражного суду, «змінення етики урядових працівників» (щоб вимагали хазяї менш нахабисто).

У Вашингтоні також з нетерпінням чекають на прийняття Верховною Радою закону про розподіл продукції, який відкриває нові можливості для зарубіжних компаній. З словами Надзвичайного і Повноваженого Посла США в Україні Стівена Пайфера, чимало інвесторів вважає, що в разі дії закону може вайві зрости виробництво природного газу в Україні, абиальніть видобуток нафти з офшорних родовищ у Чорному морі. А отже зменшиться залежність країни від постачання енергоносіїв з-за кордону.

Надія ВЕРБИЧЕНКО.

Спочатку думай про Батьківщину...

Напередодні ратифікації Радою Федерації РФ Договору про дружбу, співробітництво і партнерство між Україною та Росією політики в Києві і Москві висловлюють «за» і «проти» затвердження цього документа.

Спочатку в російській столиці розгорнулася справжня «антиукраїнська» кампанія, спрямована на зрівняння ратифікації. Після скандально відомої телеграми голови РАТ «Газпром» Рема Віхрієва, в якій він звинуватив Україну в незаконному видобутку російського газу, красноярський губернатор Олександр Лебедь заявив про те, що не прийматиме видрацьоване ядерне паливо українських АЕС, а лідер утвореного загалноросійського руху «Отечество» мер Москви вкотре продекларував свою територіальні претензії до України.

Політики леще меншого масштабу — такі, як Костянтин Затулін — розсилають листи лідерам парламентських фракцій і впливовим губернаторам, в яких

ділових кіл, не страждають на синдром шаленого патріотизму. Так, президент російського «Кредитимпекс Банку» Дмитро Катя в інтерв'ю кореспондентів «Г» сказав: «Лише ділова співпраця, а не політичні декларації, зробить відносини Росії й України цивілізованими і передбачуваними, відкриті внутрішній ринок наших країн, і фінансовий зростає, створює умови для нагромадження капіталу, розвитку виробництва — отже робота і добробут мільйонам людей».

Спостерігачі наголошують, що доля «великого договору» багато в чому залежить від політичної повеліки Юрія Лужкова на засіданні Ради Федерації. Із джерел, близьких до МЗС РФ, кореспондентів «Г» стало відомо, що в адміністрації президента РФ зуміли переконати московського мера не перешкодити ратифікації договору. Шодо можливо, що Юрій

Лужкова «великого договору» багато в чому залежить від політичної поведінки Юрія Лужкова

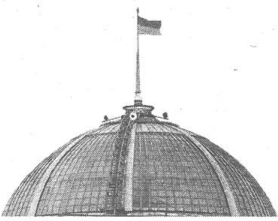
Лужкова 27 січня (день розгляду документа Радою Федерації) взагалі не буде в Москві.

Кремльські аналітики прогнозували, що українська проба в Москві об'єктивно надале... «інформаційну спонсорську підтримку» українським націоналістам. Головне завдання зовнішньополітичної стратегії Росії щодо Києва полягає в тому, щоб створити умови відчуження «української етнономентальності» від політичної влади. За даними тих самих джерел, Кремль нині більше влаштує помирний Голова Верховної Ради Олександр Ткаченко. Він, як і лідер Соціалістичної партії Юрій Лужкова, вважають у російській столиці, не інтегруватимуть у перспективі Україну в НАТО та інші європейські структури», а відірдуватимуть економіку й політику зв'язки з Росією.

Світлана ФІЛІМОНОВА, Москва.

ДЕРЖАВА І ПРАВО

Законодавчі акти,
статті народних
депутатів,
коментарі, аналіз,
прогнози

Хай консули будуть пильні

Схоже, Пентагон, читай — НАТО, для якого не існує міжнародно-правових норм, тотується «довиконати свій ракетний план» не тільки по Іраку, а й по Югославії.

Коли шось і завадило йому ще раніше бомбардувати той же Ірак чи Косово, то тільки не світове співтовариство чи ООН. На всі ці чинники та інституції він, пробачте, начхав. Як і на мораль...

Та яка вже там мораль, коли президент однією рукою відмиравляє од імпіменту, а другою — подає сигнал ракетній атакі?! І все це тамешні мас-медіа висвітлювали як різнозначні велічини: імпімент, Моніка, руйні Багдада, вбити іракці. Підкреслюю — на одному варіанті-мору рівні, безсторонньо.

Певно, провід цієї наддержки настільки уражений комплексом

безкарності, що йому байдуже: чи склади на голові світового співтовариства зужито білизну президента, чи смертоносні ракети.

Не треба, звичайно, плутати народ із його зернхеміка.

Однаке, за опитом, проведеним після бомбардувань, понад 70 відсотків американців широким переконанню, що вони справді «рятують» ракети від демократичної вартості. А це вже — моторошно!

Ніхто не збирається відбілювати Саддама Хусейна. Але чим завинив беззахисний народ, який уже вкотре нищить «томагавками»? Причому за фальсифікаціями американських експертів, декотрі з яких виявилися орди-

нарами розвідника-ми.

Навіть апологетами Білого дому вже зрозуміло, що річ не в демократії та правах людини. Що за всією цією «гуманістичною» риторикою криється давній замір на світовий чин.

Автори недавнього нападу на Ірак за законом його під назвою «Лисина в пустелі». Старше покоління, певно, пам'ятає, що свого часу фельмаршадом Роммеля фашисти поштово іменували «Лисина в пустелі».

Скажуть, випадковий збіг. Стосовно ковід і прізвиськ — можливо, й випадковий. Але що до суті, то тут уже пахне «новим порядком» фюрера.

Розгубленість ООН і полохли-

Виступ Бориса ОЛІЙНИКА
на сесії Верховної Ради України
14.1.99 р.

Інтереси,
які
мають
об'єднати
всіх

ва позиції гранд-держав, які, за винятком Китаю, Росії та Франції, навіть не намагалися зупинити це варварство, всім нагадують ситуацію 30-40-х років, коли, за подібної поступливості, було розв'язано Другу світову.

Лідери певних держав після останніх зловісних подій шукають різні конфігурації, аби убезпечитися від «гуманістів» із «томагавками».

Україні тим паче треба вже сьогодні прилучитися до здорових сил, що прагнуть увійти в третє тисячоліття без воєн і фінбустерських «акцій». То більше, що Пентагон уже взяв у оптичний приціл Косово. А це, уважай, — на порозі нашої суверенної свідлості.

Отже, як зверталися римляни до сесії, коли республіка була в небезпеці, — кансент консулс!

Себто: хай консули будуть пильні!

Виступ народного депутата
Петра ТОЛОЧКА на сесії
Верховної Ради України

Чекають
не обіцянок
від народних
обранців,
а конкретних
справ

Будьмо взаємно поступливі

Як один з ініціаторів внесення до порядку денного сесії Верховної Ради питання про приєднання України до Міжпарламентської асамблеї, вважаю за необхідне пояснити свою позицію.

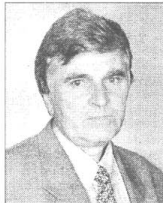
Я — принципний прихильник багатовекторності зовнішньополітичної орієнтації України. А тому не бачу будь-якого розумного пояснення, чому Україна має виходити до різних міждержавних структур на Заході, а не повинна цього робити на Сході.

Розмови про те, що МПА є нібито наддержавною інституцією і ходження до неї загрожує тим, що суверенітетові, є цілком надуманими. Її міждержавний консультативний статус не дає для таких побоювань жодних підстав. Не бояться ж цього Казахстан, Узбекистан, Грузія й інші країни Співдружності, які, пере-

конаний, дорожать своїм суверенітетом не менше, ніж ми. Західні міждержавні структури значно більше обмежують суверенітет своїх членів, тим часом нас це не чекать антропох не лякає. Згодні там бути хоч би й на правах бідних родичів.

Як колись відомі чехівські персонажі марили Москву, так ми нині мариємо Європою, і це марення зовсім позбавляє нас почуття реальності. Енергою беремо на Сході, нерідко в борг, ринок для своїх товарів маємо там-таки, а братися хочемо тільки із Заходом.

Під час укладання договору між Україною і Росією ми заяв-

ляли, що Росія наш стратегічний партнер і відносини з нею мають бути нашим найголовнішим пріоритетом. Неприєднанням до МПА ми фактично ставимо під сумнів ширість цих заяв. Аж, будемо чесними перед собою і зізнаємося, що до МПА ми не хочемо приєднуватися не через те, що туди входить Киргизстан чи Вірменія, а тому, що там є Росія. Демонструючи таким чином несприйняття Росії на рівні багатосторонньої співпраці країн Співдружності, ми об'єктивно підриваємо і двосторонні відносини. Мусимо давати собі звіт у цьому. Це не на користь України.

Ми багато говоримо про злаго-

ду в українському суспільстві, але практично нічого не робимо для її досягнення. Більше того, складається враження, що робимо все навпаки. Ортодоксальність наших позицій, невміння відрізати головне від другорядного просто вражає. Приєднання України до МПА не є таким принципним питанням, котре повинне розділити нас по різні боки барикад. Вирішення його позитивно, ми ліквідуємо джерело неоптимальної політичної напруженості, а разом з тим зробимо крок до громадянського порозуміння. Немає і найменшого сумніву в тому, що переважна більшість наших співвітчизників схвалить зустріне таке рішення ВР.

Я закликаю всіх нас до взаємної поступливості: перестанемо шукати горе там, де його могло і не бути.

Проблеми
української
пошти

Бюджет прийнято. Реальний чи ритуальний?

Загальне макроекономічне тло,
на якому відбувався бюджетний процес, має такий вигляд:
Показники очікувані за 1998 рік 1999 рік

Показники	пропонувався в першому варіанті	прийнято в другому варіанті
1. Індекси інфляції:		
— у сфері роздрібних цін	1,105	1,171
— у сфері оптових цін	1,099	1,178
2. Індекси реальних обсягів		
— валового внутрішнього продукту	0,985	1,01
— промислового виробництва	0,982	1,018
3. Номінальні обсяги (млрд. грн.)		
— валового внутрішнього виробництва	101,9	117,5
— промислового виробництва	80,2	89,1
4. Доходна частина консолідованого бюджету (млрд. грн.)	27,0	32,7
		34,2

Побіжний аналіз даних таблиці приводить до трьох очевидних висновків. Перший — спостерігається активна тенденція нарощення інфляційного процесу і в сфері роздрібних, і особливо в сфері оптових цін. Другий — спостерігається цілковитий

стиль з точки зору поживлення виробництва, де за першим варіантом бюджету передбачено мізерний приріст ВВП і промислового виробництва, а в другому варіанті навіть цей жалюгідний плюс перетворюється на мінус. Третій висновок стосу-

ється того, що насліданий на доопрацювання перший проект бюджету-99 закінчився практично нічим щодо збільшення його доходної частини, задля чого його, власне, надсилали на доопрацювання. Водночас відбулася різка зміна макроекономічних показників у бік розгортання інфляції за одночасного поглиблення стагнації виробничої сфери.

Спробуємо розібратися, що стоїть за інфляційним наханням економіки і як воно сприяє доведенню бюджету до «реальності» кондіції. У зв'язку з цим важливо з'ясувати, що таке «реальність» бюджету з точки зору головних його розробників — Мінфіну та Кабміну.

І. Реальність «по-мінфінівськи». Відомий інтерес Мінфіну проявлявся в бюджетному процесі досить прозоро: чим менша доходна частина бюджету, тим легше її виконання і тим спокійніше життя мінфінівців. І своє бачення реальності Мін-

фін реалізував сповна, навіть із солідним запасом. Так, очікувана в 1998 році доходна частина бюджету становить 27 млрд. грн., а на 1999 рік її визначено в розмірі 34,2 млрд. грн., тобто зростання становить 26,7 відсотка. Проте інфляційний «допінг» заплянований в значно більшому розмірі — у середньому приблизно на 32 відсотки (середня зважена між індексом оптових і роздрібних цін). Це означає, що за збереження незмінними всіх інших умов 1998 року в доходну частину бюджету-99 надійде не 34,2, а 35,3 млрд. грн., тобто із запасом в 1,2 млрд. грн. Коротше кажучи, завдяки заплянованому сплеску інфляції, проблем з точки зору наповнення доходної частини бюджету в 1999 році інфляційними грошима не передбачено. До речі, задля спокійного життя Мінфіну зумів відбитися й від іншого клопоту — вибавити борги

Закон
України
Про
топографо-
геодезичну
і
картографічну
діяльність

ДЕРЖАВА І ПРАВО

Бюджет прийнято. Реальний прирост нульовий?

(Початок на 5-й стор.).

із боржників, які отримали своє часу кредити під гарантії уряду, що могло б істотно поповнити дохідну частину бюджету-99.

2. Реальність бюджету «по-кабіннівськи». Тамні залуки Кабміну сягають значно далі від мініфіскальних, про що свідчить дивне, на перший погляд, коригування макроекономічних показників у процесі доопрацювання бюджету.

Питається: навіщо під час доопрацювання бюджету Кабмінові знадобилося замість пошуку додаткових джерел його поповнення вдатися до зміни індексів інфляції? Так, у сфері оптових цін індекс зріс до 1,353 замість попередніх 1,178, а в сфері споживчих цін — до 1,25 замість 1,171. Тут найімовірніші дві версії. По-перше, напередодні президентських виборів виконавча влада просто приречена ліквідувати величезні заборгованості у зарплаті, пенсіях та інших соціальних виплатах, для чого реально є лише одне джерело — велика емісія грошей. По-друге, щоб ці гроші назад вилучити з обороту, треба запустити потужний сплеск інфляції, для чого плановано підняти оптові ціни в промисловості на 35,3%, що в свою чергу підніме роздрібні ціни на 25%. Іншаке кажучи, плановано операцію у стилі «і вилі, і вовки ситі». Як це було зроблено нещодавно напередодні російських президентських виборів.

Але це не все. Другий задум лежить у руслі протистояння між виконавчою і законодавчою гілками влади, що загострилося. Епіцентр цього протистояння відомий: у чистому розпорядженні перебуває переважна частина «пирогов», які ділять, — той і головний господар у країні. Перевага у протистоянні цілком лежить на боці виконавчої влади, яка домоглася скорочення дохідної частини бюджету в складі ВВП від 43,5% 1994 року до 26,5% 1998 року. Особливість останнього шансу в цьому напрямі полягає в тому, що Кабмін інфляційно роздуває обсяг ВВП, залишаючи незмінною дохідну частину бюджету, що також веде до скорочення частки ВВП, яку розподіляють через бюджет.

Проте і це ще не все. На основі на-

ведених у таблиці даних покажемо, який прихований обсяг інфляційного «навару» залишив в своєму «заганічку» Кабмін у 1999 році. Окупований 1998 року номінальний обсяг ВВП дорівнює 101,9 млрд. грн., а планований індекс інфляції у 1999 році визначено в розмірі 1,32. Отож, за такого розв'язку події номінальний обсяг ВВП має становити 134,5 млрд. грн. (101,9 x 1,32) замість 124,1 млрд., показаних Кабміном. Можливо, допустилися в розрахунках помилки на 10 млрд. ВВП? Це ж можна було б повірити, якщо не було інших «помилочок» у тому самому напрямі. Причому, ще більша неуважка виходить у сфері промислового виробництва, коли його обсяг, окупований 1998 року, під час коригування на прогнозовану інфляцію 1999 року має становити 106 млрд. грн., а Кабмін визначив його в розмірі 89 млрд., тобто приховано ще 17 млрд. грн. А версія про те, що кабіннівські прогнози забули арифметику, теж відпадає, бо очікувані 1998 року розміри згаданих обсягів визначено безгачанно точно.

Одне слово, прогноз на 1999 рік здійснено за принципом «два пішеш, а я їм на думки» заляпав того, що приховати якнайбільшу частину «пирогов», який щедрі присмачком інфляційним «дріжжам». Для чого це робиться у рік президентських виборів, згодомітися неважко. Як легко здогадатися і про те, що для реалізації прихованого є єдиний ринок — тінюова сфера. Іншаке кажучи, повторюється добре відпрацьована схема: ми вам (тінюовикам) — інфляційний «навар», ви нам (владі) — гроші на вибори. По-іншому неможливо пояснити логіку уряду щодо несподіваного підвищення індексу інфляції у 1999 році майже на третину, на противагу тому, що раніше Президент жорстко наполягав, щоб тенденція на прискорення зниження інфляції дотримувалася неухильно.

Загалом, хоч з якого боку підхлдох, скрізь натрапляємо на те, що ейфорія навколо бюджетного процесу переслідувала мету інфляційно роздути обсяги виробництва, з одного боку, і вкортити частку їх розподілу через бюджет — з другого. Останнє прикривають тим, що укорочення бюджету начебто залишає більше можливостей для подальшого фінансового становлення вітчизняного виробника. Але парадокс у тому, що вітчизняного виробника грабують безліч комерційно-посередницьких структур ще більше, ніж бюджетна сфера. А інфляційне середовище для кривососного спрута, який окликується виробництвом, — все одно, що каламутна вода, в якій, як відомо, легко ловити рибку. Для доказу достатньо порівняти дві цифри: 1991 року, коли колишні рубльові ціни приблизно відповідали нинішнім гривневим, прибуток виробничої сфери становив 110 млрд. руб., а на 1999 рік його заплановано в розмірі 7,7 млрд. грн., тобто в 14 разів менше. Можливо, зниження прибутку підприємств, або доведення їх до практично суцільної збитковості, пов'язано з тим, що у зайнятих у виробничій сфері істотно зросли заробітки і їх вчасно виплачують? Також ні, бо все — навіяки. Питається, то куди йде левача частка доходів виробничої сфери?

Відповідь лежить на поверхні: вона йшла і продовжує йти в тінюову сферу, яка, як відомо, перевершила інфляцію і цьому всіма правдами й неправдами сприяє владний режим. Хто стесив за передновісними бюджетними пристриганнями, міг вочевидь переконатися, з яким озлобленням проурядові кади відкидали будь-які пропозиції щодо того, аби болячі трохи потягнути засіки тінюовиків і наблизити до влади комерційно-посередницьких олігархів, які жирують на надприбутках. При цьому головний аргумент звучав так: те, що вкрадено, повернути вже не реально. Звісно, не так, особливо якщо крадіжка є результатом змови, коли влада отримує

винагороду від тіні, а тінь краде під прикриттям влади. Іншого, мабуть, і бути не може в країні, де влада, а не міжнародними експертними оцінками, будує однією з найкорумпованіших у світі, зрослася із найпотужнішою, за тими самими оцінками, тінюовою імперією задля побудови взаємного райського життя на тяготах і стражданнях народу. Ступінь розкладу нашої влади не має аналогів у світі. Як зазначено в одній статті: «Сьогодні в Україні немає ні меншклатурних в радянському розумінні, ні бюрократів у західному, а є, якщо мислити образно, якась невідомо науці популяція полінезійських полінів, які динамічно мутують під впливом малих доз радіації».

Але дивне не те, що владно-шахрайська олігархія не може заспокоїти свої грабіжницькі інстинкти. Це для неї природно. Дивне позиція глави держави, який використовує увесь свій вплив для того, щоб було прийнято саме урядовий проект бюджету як начебто «найреальніший». Мабуть, з точки зору глави держави, реальність бюджету мала б асоціюватися з тим, щоб не допустити зниження і без того жалюгідних можливостей функціонування бюджетної сфери, яка ділила останньої межі зuboжіння. А вже прийнятий бюджет забезпечує мінімальні потреби бюджетної сфери лише на 30—40 відсотків. А якщо виключити з бюджету-99 інфляційний наліт і перенесені до нього державні борги минулих років, залишиться в середньому на душу населення приблизно по 200 грн. на рік або по 17 грн. на місяць. Мало того, що це в десятки, сотні і навіть тисячі разів менше порівняно з іншими країнами. Головне, що такої суми недостатньо навіть для найпримітивнішого забезпечення потреб тієї самої «душі» в охороні здоров'я, освіті, науково-культурному розвитку, охороні її прав та свобод, будівництві житла та доріг, обороні та в багатому іншому, без чого немислиме фізичне існування людини взагалі. Про яку реальність бюджету можна казати, якщо, приміром, на виплату допущеної в минулому заборгованості у зарплати-пенсії передбачено в бюджеті 1 млрд. грн., хоча цей борг догугує вже до 10 мільярдів. І все-таки Президент наполягав на цьому варіанті бюджету.

Одне слово, бюджетний марафон, що відбувався під знаком забезпечення реальності бюджету, закінчився на зразок улюбленого прислів'я одного із перших «архітекторів» нищівної економіки — «Масмо те, що масмо». Хоча, за великим рахунком, в особі прийнятого бюджету ми отримали те, що за визначенням не може мати місця в демократичній країні, яка буде до того ж ринковою економікою соціальної орієнтації. Отож, вірні одне з двох: або наявний владний режим неправильно розуміє сутність демократії і соціально орієнтованої економіки, або розуміє правильно, але буде шось протилежне тому, що розуміє, з відомими корисними міркуваннями.

І наостанок про ті сумні реалії, що їх висвітлює нинішній бюджетний процес.

Безліплний курс так званих радикальних ринкових реформ завів економіку в нездоланий глухий кут: у державні казни грошей немає у зв'язку зі стагнацією виробництва, яка поглиблюється, а стагнацію не можна полатати у зв'язку з відсутністю грошей у бюджеті. Створено зачароване коло, з якого виходу немає, якщо залишити поле полем зору тінюовий капітал, що в багаті рази перевищує державний бюджет. Це означає, що заручниками тінюових олігархів стали і виробництво, і бюджет, і весь нездоланий народ, які, по суті, служать трьома джерелами і трьома складовими частинами пануючого в країні тінюового капіталу.

Бюджетний процес укротє висвітлює бездонну глибину трагедії простої лю-

дини-трудівника. Суть трагедії полягає в тому, що держава кинула його напризволяще, відгородившись від нього бар'єром з написом: «Грошей і оплачуваної роботи в країні немає і не передбачається. Рятуйтеся хто як може». Ситуація безвідповідності для простої людини поглиблюється тим, що, за її візуальними спостереженнями, гроші в країні є, і чималі. Але вони лежать у підпільних сейфах тих, хто пограбував економічно могутню в недалекому минулому державу, прикупивши заодно і пролазку владу, яка вірно стоїть на сторожі цих сейфів.

Уряд міг усе пошук шляхів виходу із найгілшої соціально-економічної кризи, розуміючи, з одного боку, що без залучення в економічний оборот тінюових капіталів кризу не полатати, а з другого — суворо виконуючи розпорядження міжнародних фінансових організацій та адміністрації Президента — тінюовий капітал не чіпати. Мало того, урядові наказано діяти винятково в інтересах цього капіталу. Ось для прикладу одне з таких розпоряджень: «За оцінками економістів: бюджет не добере 4—5 млрд. грн., і позначиться це передусім на соціальних виплатах. Проте розв'язати цю проблему можливо, залучаючи додаткові фінансові кошти за рахунок приватизації, і насамперед «Укртелекому». Завдання поповнення держказни слід розв'язувати в комплексі: нерезальна сума бюджету дає змогу зробити винятково важливий для стабілізації економіки крок — зменшити на відповідну величину (15%) ставку податку на додану вартість, а гроші, отримані від приватизації, спрямувати на соціальні статті витрат». (А. Гальчинський. «Факти», 5.01.1999 р.).

Якщо текст очистити від есзівських «наворотів», отримаємо типовий зразок молної у президентському оточенні політики абсурду, яка творить гірше під виглядом праведного. Урядові відкритим текстом наказано: для того, щоб забезпечити «пробітним людям» приватизацію «Укртелекому», необхідно остаточно заблокувати соціальні виплати під приватизацію, що бюджет начебто спотворює приреченій на недолуг 4—5 млрд. грн., і водночас запустити «дурниак» про необхідність скорочення бюджету на таку саму величину під виглядом зниження податкової ставки на додану вартість. На створену таким чином «дірку» в бюджеті розміром у 8—10 млрд. грн. скоротити соціальні виплати, під тиском чого Верховна Рада буде змушена дати згоду не тільки на приватизацію «Укртелекому», а й на інші такі кроки. Одне слово, «політика» у стилі пісень «тарам-тарам, чоловікам пасує висота», а на політичній арені — у стилі гасел «Гарна Україна», «Народна Україна» тощо.

У результаті виходить, що прийнятий передновісним вечором бюджет став подарунком досить сумнівної якості. Він вийшов не так реальний, як ритуальний у широкому розумінні цього слова. Ритуальність за формою його прийняття виражено принципом — краще прийняти шось небузд, аніж нічого. Ритуальність за змістом бюджету полягає в тому, що він є своєрідною жирною крапкою, поставленою на гри в руйнівній реформі, яка добряче понапорохило лише на збагачення владно-мафіозних кланів і тінюову імперію. Це бюджет-пам'ятник, поставлений на похований під власними уламками економіки могутньої у недалекому минулому держави, і бюджет-хрест, який поставили самі собі ілєлатанти від політичних та економічних, котрі беззастовно відходять у небузд. Це бюджет-пустушка, який свідчить про беззастовно втрачені роки і вказує на те, що побудову нового господарського-економічного устрою необхідно починати спочатку.

Іван ЧИХ,
народний депутат України;
Володимир АНДРЕНКО,
доктор економічних наук.

Фронтіві інваліди від Президента такого не чекали?

Ветерани Великої Вітчизняної, незважаючи на вік, матеріальну скруту, не залишаються байдужими до подій, що відбуваються у країні. Близько сорока з них, які поправляють здоров'я в Українському державному медико-соціальному центрі ветеранів (Переслав-Хмельницький район Київщини), особливо схвилювано привітаннями Президента України Леоніда Кучми учасників урочистих зборів у Львові з нагоди 90-річчя з дня народження провідника українських націоналістів Степана Бандери. У листі на адресу парламентської фракції комуністів у ВР, а також до «Голосу України» й низки інших газет інваліди війни висловлюють обурення чим вчинком глави держави, вважаючи, що Леонід Кучма «фактично визнає бандерівських воєнків ОУН-УПА як патріотів, визволителів України від німецько-фашистських загарбників». Вони вважають, що «набачик вичини вища посадова особа держави не мала ні правового (юридичного), ні морального права».

Оцінюючи роль українських націоналістів-бандерівців з позиції радянської лобі, ветерани-інваліди звертаються до Верховної Ради України з вимогою сказати своє слово з приводу згаданих подій у Львові та привітання Президента України.

У комітетах Верховної Ради

600 мільйонів гривень — для АПК

На засіданні Комітету з питань аграрної політики та земельних відносин розглянуто проект закону про внесення змін до закону «Про податок на додану вартість» щодо фінансової підтримки виробництва продукції тваринництва, внесення Кабінетом міністрів. Після триваючого обговорення пропозицій народних депутатів Василя Круценка та Анатолія Дроботюка ухвалено статтю 11.21 законопроекту записати в такій редакції: «До 1 січня 2004 року сума податку на додану вартість, що повинна сплачуватися до бюджету переробними підприємствами всіх форм власності за реалізованими ними молоко та молочну продукцію, м'ясо та м'ясопродукти, у розмірі 70 відсотків спрямовується виключно на виплати дотацій сільськогосподарським товаровиробникам за продані переробним підприємствам молоко, м'ясо в живій вазі, 30 відсотків — на спеціальний рахунок Міністерства агропромислового комплексу для цільового використання на звершення послуг державної селекційної служби у тваринництві.

Сума податку на додану вартість, що має сплачуватися до бюджету сільськогосподарськими підприємствами різних форм господарювання, визначених законодавством України, за реалізовані ними молоко, худобу, птицю, вовну, а також за молочну продукцію та м'ясопродукти, вироблені у власних переробних цехах, залишається стовідсотково у розпорядженні цих сільськогосподарських підприємств і спрямовується на підтримку власного виробництва тваринницької продукції та продукції птахівництва.

Використання зазначених коштів з спеціального рахунку Міністерства АПК здійснюється за погодженням з профільним комітетом Верховної Ради України.

Комітет підтримує також поданий Президентом проект закону «Про внесення доповнення до Закону України «Про податок на додану вартість».

Заслухавши інформацію голови підкомітету Анатолія Дроботюка з цього питання, депутати погодилися з тим, що запропонована Президентом відміна сплати до бюджету податку на додану вартість сільськогосподарськими товаровиробниками на п'ять років, починаючи з 1999 року, економічно доцільна в ситуації, що склалася в аграрному секторі.

Така відміна значною мірою сприятиме поліпшенню фінансового стану сільськогосподарств. І хоча проблем АПК такий проект не розв'язує через диспаритет цін і кредитну незабезпеченість, проте, за розрахунками, забезпечить додаткове надходження у сільське господарство наступного року коштів у вигляді податку на додану вартість понад 600 млн. гривень (за умови збереження діючого механізму підтримки виробництва продукції тваринництва).

На захист прав дитини

З участю представників Кабінету міністрів, Міністерства у справах сім'ї та молоді, Міністерства охоро-

ни здоров'я, Міністерства освіти, Міністерства юстиції, громадських організацій та Комітету з питань охорони здоров'я, материнства та дитинства обговорили стан підготовки законодавчих актів про захист прав дітей в Україні.

Депутати занепокоєні тим, що і після ратифікації Верховною Радою 27 листопада 1991 року Конвенції про права дитини Україна не має правового акта з основних засад державної політики щодо дитинства. На думку депутатів, постала нагальна потреба забезпечити в Україні всебітньо визнані принципи і норми захисту прав дітей. У комітеті проаналізовано два законопроекти: «Про охорону дитинства», внесення Кабінетом міністрів, та «Про основи соціального і правового захисту дітей в Україні», підготовлений депутатами Віталієм Журавським та Сергієм Кириченком.

Обидва проекти за концепцією і змістом багатьох положень дуже споріднені, тому комітет вирішив взяти за основу кабінетний варіант, змінивши його визначенням реальних механізмів захисту цивільних прав дітей з депутатського проекту, і внести на розгляд Верховній Раді для першого читання.

Зв'язку — правове забезпечення

На візному засіданні у Львові Комітет з питань будівництва, транспорту і зв'язку розглянув стан виконання закону «Про зв'язок» у Львівській області. Народні депутати, фахівці галузі ознайомилися з роботою підприємств електростанцій, пошти в районах та місті Львові, проаналізували правове поле відносин у галузі зв'язку.

Було визначено недоліки і прями порушення у виконанні закону. Адаже нові об'єкти житлово-цивільного призначення приймають в експлуатацію без мереж і пристроїв для зв'язку, телевізійного та проведеного мовлення. Фінансування державних підприємств зв'язку та об'єктів зв'язку спеціального призначення з місцевого і державного бюджетів здійснюється не в повному обсязі. Для підприємств поштового зв'язку не визначено механізм покриття витрат, пов'язаних з наданням відповідно до чинного законодавства окремим категоріям громадян пільгових послуг.

Комітет рекомендував Кабінету міністрів, Держкомзв'язку вжити заходів для усунення виявлених недоліків. Комітет ініціював розробку законопроектів з угодження Положення про Державний комітет зв'язку з окремими законами.

Окрім того, народні депутати ознайомилися із виконанням прийнятих рішень про державну підтримку залізничного транспорту на Львівській залізниці. Було вирішено після вичерпання цього питання і на інших залізницях узагальнити стан справ та ухвалити відповідні рішення.

Викликали занепокоєння і повільні темпи будівництва автомобільної дороги Львів—Краківськ, де члени комітету ще раз пересвідчилися у нагальній

потребі ухвали закон про консесус на будівництво автомобільних доріг. У засіданні комітету взяли участь голова Львівської обласної адміністрації Михайло Гладий, голова обласної Степан Сенчук, начальник Львівської залізниці Георгій Кірта, відповідальні працівники Держмитслужби.

«Круглий стіл» для гострої проблеми

Низку важливих питань щодо діяльності інформаційної сфери держави розглянуто на черговому засіданні Комітету з питань свободи слова та інформації. Зокрема, народні депутати обговорили Положення про телестудію Верховної Ради і ухвалили текст відповідного листа Голові Верховної Ради Олександрові Ткаченку.

Гостра дискусія виникла довкола питання про створення державних акціонерних компаній у сфері телерадіомовлення та видавничо-поліграфічних структур, намагання приватизувати підприємства державного підпорядкування, що не підлягають приватизації. Вирішено звернутися з листом до Генеральної прокуратури з приводу грубого порушення Конституції та чинних законів у процесі створення державних акціонерних компаній.

Комітет спільно з Національним демократичним інститутом міжнародних відносин (США) та Фондом Фрідріха Еберта (Німеччина) провів під головуванням Івана Чича засідання «Круглого столу» на тему: «Проблеми роздержавлення засобів масової інформації в Україні».

Більш як 100 його учасників обговорили стан, проблеми, перспективи та шляхи роздержавлення ЗМІ в Україні, проаналізували правові відносини в інформаційній сфері.

Серйозній критиці було піддано Указ Президента «Про вдосконалення державного управління інформаційною сферою» від 16 вересня 1998 року та постанову Кабінету міністрів на його виконання, що суперечать Конституції та чинному законодавству і можуть завдати шкоди національним стратегічним інтересам та безпеці держави.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

ЗАКОН
УКРАЇНИ

Про внесення змін до розділу VII Закону України «Про державну виконавчу службу»

Верховна Рада України постановляє:

1. Внести до розділу VII «Прикінцеві положення» Закону України «Про державну виконавчу службу» (Відомості Верховної Ради України, 1998 р., №36-37, ст.243) такі зміни:

1. Доповнити пункт другий частиною другою такого змісту:

«Положення частини першої статті 8 цього Закону щодо наявності у державного виконавця юридичної особи вводиться в дію з 1 січня 2002 року».

2. Доповнити пункт третій абзацом п'ятим такого змісту:

«вирішити питання про формування державного за-

мовлення через Міністерство освіти України, інші центральні органи виконавчої влади на підготовку спеціальних з юридичною оцінкою для забезпечення кадрових потреб державної виконавчої служби Міністерства юстиції України».

II. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України
Л. КУЧА.

м. Київ,
31 грудня 1998 року.
№376-XIV.

ЗАКОН
УКРАЇНИ

Про внесення змін до Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств»

Верховна Рада України постановляє:

1. Внести до Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств» (Відомості Верховної Ради України, 1997р., №27, ст.181, №47, ст.294; 1998р., №10, ст.35, №18, ст.44, №26, ст.151) такі зміни:

а) абзац другий підпункту 8.3.1 виключити; статтю 22 після пункту 22.22 доповнити новим пунктом такого змісту:

«22.23. Суми амортизаційних відрахувань спрямовуються у повному обсязі на впровадження нових технологій, оновлення та реконструкцію виробництва.

До 10 відсотків амортизаційних відрахувань, нарахованих підприємствами, установами і організаціями всіх

форм власності, може централізуватися у Державному бюджеті України для реалізації заходів щодо структурної перебудови економіки. Конкретний розмір централізованих амортизаційних відрахувань визначається Законом України про Державний бюджет України».

У зв'язку з цим пункт 22.23 вважатиметься пунктом 22.24.

Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України
Л. КУЧА.

м. Київ,
29 грудня 1998 року.
№371-XIV.

ЗАКОН
УКРАЇНИ

Про внесення зміни до Закону України «Про державну програму приватизації»

Верховна Рада України постановляє:

1. У пункті 120 Державної програми приватизації на 1998 рік, затвердженої Законом України «Про Державну програму приватизації» (Відомості Верховної Ради України, 1998 р., №33, ст.222) цифри та слова «31 грудня 1998 року» замінити цифрами та словами «15 лютого 1999 року».

2. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України
Л. КУЧА.

м. Київ,
31 грудня 1998 року.
№377-XIV.

Постанова Верховної Ради України

Про десяту річницю виведення радянських військ з Республіки Афганістан

У зв'язку з десятою річницею виведення радянських військ з Республіки Афганістан, яка виповнюється у лютому 1999 року, заважаючи на політичну та історичну значимість цієї події, Верховна Рада України постановляє:

1. Рекомендувати Кабінету Міністрів України розробити та здійснити заходи з відзначення десятої річниці виведення радянських військ з Республіки Афганістан, вшанування пам'яті загиблих, подання матеріальної допомоги їх сім'ям, інвалідам війни — учасникам бойових дій в Республіці Афганістан.

2. Кабінету Міністрів України розробити і внести до 9 березня 1999 року на розгляд Верховної Ради України пропозиції про внесення відповідних змін до законів України щодо:

підвищення соціального захисту сімей загиблих учасників воєнних конфліктів в іноземних державах;

вступу поза конкурсом до державних вищих закладів освіти та безкоштовного навчання в них дітей загиблих учасників воєнних конфліктів в іноземних державах;

пільгового оподаткування прибутку підприємств ветеранів війни, на яких не менше 60 відсотків від середньогосподарської чисельності працюючих становлять учасники бойових дій та учасники війни;

забезпечення автомобілями інвалідів I групи — учасників воєнних конфліктів в іноземних державах;

фінансування будівництва житла для ветеранів воєнних конфліктів в іноземних державах за рахунок коштів державного бюджету України, спрямованих на фінансування капітальних вкладень.

Голова Верховної Ради України
О. ТКАЧЕНКО.

м. Київ,
12 січня 1999 року.
№ 382-XIV.

Інтереси, які мають об'єднати всіх

Радикалізм
в економічній
політиці сьогодні
не є панацеєю
від усіх бід

Складність економічної ситуації багато в чому пояснюється рівним ритмом реформаторських кроків, відсутністю потужного наступального пориву, аж ніяк не однозначною оцінкою парламенту курсу реформ і, як наслідок, їх періодичним пробуксовуванням. Радикалізм в економічній політиці сьогодні не є панацеєю від усіх бід. Але це саме той напрям, можна сказати, той стратегічний вектор, який здатний спрямувати розвиток економічних процесів у творче русло.

У світі цього комплексу указів Президента, що віділюють радикальні заходи з різних напрямів економічних перетворень, заслуговує на позитивну оцінку в контексті зростаючого динамізму реформи.

Криза на світових фінансових ринках, міноритетні серпцеві фінансові потрясіння в Росії і відповідні резонансні процеси на українському фондовому та валютному ринках змушують докорінно ще раз переглянути, проаналізувати, а головне, визначити чіткі перспективи фінансово-економічної політики держави.

Гострота соціально-економічної обстановки в країні потребує вжиття непересічних заходів у фінансовій, грошово-кредитній, банківській, соціальній сферах. Задля об'єктивності слід зазначити, що саме завдяки оперативному вжиттю і енергійно реалізованому у вересні—жовтні 1998 року спільним антикризовим заходам уряду та Національного банку, вдалося максимально знівелювати негативні наслідки хвилі російської фінансової кризи, що накопилася на Україні.

Можна, звісно, нині дис-

кутувати про якісні, кількісні, часові параметри здійснених кроків, висловлювати безліч критичних зауважень на адресу їхніх розробників, але безперечно одне: заходи були оперативні, жорсткі, вчасні і головне — в інтересах держави.

Інакше кажучи, саме інтереси держави і мають стати тим лакмусовим папірцем, який, попри вимушену жорсткість економічної і фінансової політики, має визначати доцільність і поставлених завдань, і тих, які реалізують.

Те, що сьогодні повинен робити уряд, не всім може сподобатися, бо він мусить вживати досить жорстких, непопулярних, але водночас україн неохідних заходів. Свідомо ідучи на них, виконавча влада об'єктивно грає проти себе. Та іншого виходу немає.

У грудні минулого року всі ми були свідками гострих політичних баталій, які розгорнулися щодо поданого Кабінетом міністрів на розгляд до парламенту проекту державного бюджету на 1999 рік. Свій варіант проекту бюджету представив у Верховній Раді Комітет з бюджету. Треба віддати належне величезній роботі, проведеної членами бюджетного комітету. Але з точки зору реальності бюджетної версії парламентського комітету — було багато запитань щодо його доходної частини, і звідси, як наслідок, шло його витрат і потенційних розмірів дефіциту.

Досягнутий компроміс між урядом і парламентом дозволив за умов найгостріших політичних дискусій прийняти державний бюджет 31 грудня. Новий рік країна зустрічала з новим бюджетом.

Зважаючи на максимальне прагнення консолідації Президента країни Л. Кучми та Голови Верховної Ради О. Ткаченка, це може бути гарним передвістям подальшої скоординованої роботи законодавчої і виконавчої гілок влади, зокрема, під час розробки та прийняття в стінах парламенту розробленого в Кабінеті міністрів та надісланого на узгодження до парламентських комітетів проекту податкового кодексу. Редакція останнього передбачає значне зниження податкового тиску на одиницю суб'єкта господарської діяльності.

А зменшення надходжень до бюджету передбачає компенсацію за рахунок розширення поля оподаткування та залучення до його сфери підприємницьких структур, які раніше уникали сплати податків на законних підставах, маючи на те певні пільги, які передбачено ліквідувати, а також за рахунок легалізації тінного капіталу.

Хотілося б також, щоб було знядено загальні підходи законодавчої і виконавчої гілок влади під час формування основ грошово-кредитної політики. Основне послання при цьому має бути єдиним і неспорядним. Це пересудим зменшення загальнофінансової стабільності на основі підтримування курсу національної валюти — гривні та передбачуваності валютно-кредитної політики.

Як ніколи трохи стоїть питання про ступінь втручання держави в економіку. Регуляція економіки, її дерегуляція. Як правильно розставити акценти і найголовніше, якої миті і в який бік їх доцільніше зміщувати. Єдиного універсального рецепту на всі випадки життя немає. Потрібен дуже гнучкий підхід, що гранично балансує різні групи інтересів, але чітко відстежує переважальні інтереси держави. Створення національного агентства з управління державними корпоративними правами та низка наступних прийнятих у цьому напрямі рішень Кабінетом міністрів є яскравою ілюстрацією цього.

Ринкова економіка — надто тонкий механізм і складний, аніж планово-директивна. На її стан сильно впливають політичні обставини (заяви керівників держави і членів уряду, їхня хвороба, нестабільність політичної обстановки, стан злочинності, довіра до державного апарату тощо). Роль держави в ринковій економіці полягає в тому, що вона створює правила господарювання (законодавство) і контролює їх виконання. Тому довіра громадян до держави — невід'ємна частина існування ринкової економіки.

Слід також зважати і на ту обставину, що як не можна покладатися на знищення ринку в ім'я цілковитого управління економікою, так само ілюзорно і вважати, що за відсутності хоч би якогось там регулювання з боку держави сфера одного тільки ринку дають змогу досягти економічного та соціального оптимізму. Наданий лише владі «невидимої руки» ринок здатний вести до руйнації довкілля, до втрати фінансової і валютної стабільності, до загострення соціальної нерівності, до принесення в жертву довгострокових потреб суспільства задля реалізації сьогочасних можливостей.

Змішана економіка передбачає, що держава не намагається приманити собою динамізм приватних господарюючих суб'єктів, відіграє важливу роль в організації економічного та соціального життя.

До його компетенції належить передусім вироблення правил гри та нагляд за їх дотриманням. Треба вміти уникнути спокоси регламентувати і контролювати все і вся. Разом з тим ринки тим ефективніші, чим найліпше регулюються інстанції забезпечують їх правильність функціонування. Це справедливо і щодо ринків товарів і послуг, на яких конкуренція завжди може спотворюватися сильнішими агентами, і щодо ринків фінансових.

Держава покликана також

грати роль активного новатора і інтерпретати майбутнє. Економічні суб'єкти повинні мати змогу приймати рішення з урахуванням інформації, яку можна отримати тільки під час спільного визначення стратегічних напрямів розвитку.

Кажучи про подальші перспективи фінансово-економічної політики, гадаю, їх треба розглядати нерозривно з самою концепцією змінення Української держави та напрямом подальшого її розвитку.

Сьогодні як ніколи необхідна ідея, здатна об'єднати все суспільство, консолідувати всі суспільно-політичні сили, всі партії і рухи в напрямі економічного оздоровлення країни.

Пропозицій не бракує. Дуже часто багато хто з політиків звертає увагу на мову, яка, на їхній погляд, здатна зцілювати суспільство. Справді, роль мови не можна недооцінювати. Але, з другої сторони, і життя і тому підтвердженням, що роль не можна її переоцінювати. Задля об'єктивності треба зазначити, що законодавчі рішення, прийняті з мовних питань, були вчасні й необхідні і дали певний позитивний результат. Але сьогодні їхній ресурс практично вичерпано — найближчої мети досягнуто, а ефект, пов'язаний з мовною політикою в освіті, нагромаджуватиметься поступово і стане відчутним не відразу. Економічні резерви перебувають у площині підвищення конкурентоспроможності українського інтелектуального продукту в національному та світовому культурному просторі.

Тому потрібна ідея вагоміша, більш патріотична, більш стратегічна, здатна об'єднати всіх і вся незалежно від національності, мови спілкування, релігійних поглядів, регіональної приналежності. Такою ідеєю може й просто зовнішнім виступити ідеологія змінення держави, нароцання її економічної та соціально-політичної могутності і на цій основі підвищення рівня життя народу.

На території нашої країни проживають представники багатьох національностей, носії різних національних культур, які розмовляють різними мовами, сповідують різні релігії.

Це ще раз підтверджує, що Україна багатоклітна. Але вона єдина для всіх. І нам усім разом у ній жити. Тому й підністи її ми зможемо лише спільними зусиллями. Тільки об'єднавшись. Тільки усі разом. Беручи за основу вищі інтереси держави і народу.

Саме на реалізацію цієї ідеї і спрямовано розроблений Кабінетом міністрів разом з провідними вченими Національної Академії наук за допущенням Президента України Л. Кучми програму «Україна-2010». Цю програму можна розглядати як своєрідну основу для розробки формули національної ідеї відродження України, ідеї національного прогресу — загальновиголошеної суспільством системи національних цілей, пріоритетів і завдань.

Основні причини нерозв'язаних проблем перехідно-

го періоду викликані, перелудим, особливостями розвитку, коли окремі позитивні соціально-економічні ознаки ще не стимулювали відповідні системні зрушення. Наслідком цього є надто висока соціальна ціна здійснюваних реформ, свідченням чого є, зокрема, критичний життєвий рівень широких верств населення. Це перешкоджає забезпеченню соціального консенсусу, загальнонаціональної згоди та концентрації суспільних сил в інтересах розвитку та досягнення поставлених національних цілей.

З огляду на це ідеологічним стержнем програми «Україна-2010» є чітка та ясна орієнтація економічної та соціальної політики держави на необхідність послідовного і радикального підвищення до 2010 року ВВП на душу населення, очікуваної середньої тривалості життя, а також збільшення витрат на освіту та охорону здоров'я — як базових показників якості життя, усунення значних розбіжностей показників рівня життя між окремими регіонами України.

Другим потужним конструктивним кроком у напрямі консолідації усіх партій і рухів, усіх розсудливих людей, яким аж ніяк не байдуже подальша доля України, її народу, суверенітету та незалежності Української держави, є створення Всеукраїнського об'єднання демократичних сил «Загалою». Основне завдання цього об'єднання — подальше утвердження демократичної, правової, соціальної держави, підвищення добробуту її громадян, подолання відчуження між владними структурами і суспільством, формування солідарного громадянського суспільства, яке сповідує загальнонаціональні цінності.

Держава схожа на човен. Чим потужніше згуртованіші суспільно-політичні сили, які перебувають у центрі політичного спектра країни, тим стійкіше й впевненіше рухатиметься вперед державний корабель, обминаючи на своєму шляху всілякі рифи та перешкоди і тим самим зводячи нанівесі спроби крайніх екстремістських сил і з одного, і з другого боку розгойдати державний човен і тим паче його перекинути.

На завершення хочу підкреслити, що нині дається більше людей намагається знайти бодай який захист у державі. І це цілком природно і справедливо. Але для того, щоб держава змогла захистити всіх і кожного, вона сама мусить бути для цього достатньо сильною і могутньою.

Необхідно, щоб ідея змінення нашої державності стала найголовнішою в діяльності будь-якої політичної партії, що претендує в країні на владу.

Процеси творення в Україні не зможуть успішно розвиватися без змінення самої держави та підвищення її ролі у розв'язанні нагальних проблем у житті людей.

Михайло ЧЕЧЕТОВ,
заступник
міністра економіки
України.

Я відкритий, і такою бачу свою країну

Євген Марчук першим із українських політиків провів Інтернет-конференцію.

Символічно, що вона відбулася 22 січня — в день зливи українських змець, День євфорії.

Є. Марчук вважає, що української політики, виправляючись у XXI столітті, мають тримати в руках не булаву, а комп'ютер. Можливо, з часом, і вітчизняного виробництва.

Персональний веб-сторінку Є. Марчука з дня її відкриття 9 листопада 1998 року «відвідало» близько восьми тисяч чоловік, що свідчить про високий інтерес до політики.

Інтернет-конференція дала йому змогу відповісти за одну годину соряк п'ять хвилин на 90 запитань. Наступного дня відповідей було дано ще на 86 запитань. Вони зачіпали широкий спектр проблем: від економіки до захоплення і звичок.

Я відкритий, — заявив Є. Марчук, відповідаючи на запитання журналістів, — і хотів би, щоб з допомогою Інтернету Україна стала відкритішою світу, а світ — їй.

За даними компанії «Глобал Юкрейне», яка забезпечувала технічну підтримку Інтернет-конференції, за її проведення спостерігало близько 30 тисяч чоловік з України та багатьох країн.

Юрій СМОЛІН.

Хто — у човні, а хто — за бортом

Чекають не обіцянок від народних обранців, а конкретних справ

Про вибори і про столицю законне слово є

Завершилася друга сесія Верховної Ради України нового скликання. Протягом перших двох сесій парламент розглянув близько 300 законопроектів, більшість з яких затверджено і вступило в дію. Основна кількість законів стосується реформування тих чи інших сфер економіки України. Добре, що в цей надзвичайно складний час Верховній Раді України вдалося прийняти Закон про державний бюджет на 1999 рік. Попри всі його вади і об'єктивні, і суб'єктивні характеристики, цей закон дозволяє країні з перших днів нового року жити за певними бюджетно-фінансовими параметрами. На жаль, не всі позиції доходної частини бюджету підкріплені належною законодавчою базою, повністю не виявлені її джерела. Натомість по ходу його виконання можливі корективи, які підкаже економічне життя країни.

Вилучні застереження менш дієвими і ефективними. За цим законом передбачена необхідність збирати кожним претендентом 1 млн. підписів. З одного боку, це добре, тому що це буде 30 — 40 кандидатів на цю посаду, а з другого — погано, тому, що подолати такий бар'єр зможуть не більше 2 — 3 кандидатів. Це істотно обмежує вибір найбільш достойних особистостей, здатних професійно виконувати функції Президента держави.

На мій погляд, те, що зберігається можливість висунення кандидата у Президенти збором громадян, попри начебто зовнішню демократичну привабливість цього, свідчить про те, що принципологія питання про політичне структурування державної влади не розв'язується. Постає питання, яку політичну силу представлятиме кандидат у Президенти, якого як претендента висунули збори громадян? Перед ким і яку відповідальність нестиме така особа?

Час уже зрозуміти, що ні трудові колективи, ні тимчасові збори громадян за будь-якою ознакою не є політичними суб'єктами, а, отже, не можуть висувати кандидатів не лише у Президенти, а й у народні депутати.

Проте в будь-якому разі новий закон про вибори Президента є певним кроком уперед на шляху вдосконалення виборчого законодавства, більш прогресивним у багатьох відношеннях, прозорим у плані попередження порушень виборчих процедур і можливих фальсифікацій результатів виборів.

Тепер щодо закону про столицю. Нарешті він начебто прийнятий, і Київ матиме свій закон, як це передбачено Конституцією України. Слід нагадати, що закон про столицю

був прийнятий ще Верховною Радою попереднього скликання, але на його Президентом було накладено вето, яке парламент не зміг подолати. Через те у місті Києві не був обраний міський голова. І ось після багаторазових спроб, дискусій, протистоянь і суперечок майже в останній робочий день другої сесії цей закон був затверджений. І все це добре, якщо не одне велике «але», яке ставить під сумнів, що в тому вигляді, в якому прийнятий закон, він буде переданий на підписання Президентові. А якщо і буде переданий, то навряд чи Президент його підпише. Річ у тім, що, на жаль, у ньому відсутня однозначність щодо ключових питань організації влади в місті Києві. В прийнятному законі йдеться про те, що Київська міська рада формує власний виконавчий орган «на базі нинішньої державної адміністрації, яка паралельно виконуватиме функції державної виконавчої влади». З іншого боку — вона і залишається, а отже, залишається і голова адміністрації.

Коли ж буде обраний ще й міський голова, який за законами є головним посадовим особою в Києві, то чи не утвориться в Києві двовлада і пов'язане з ним протистояння? Як на мене, то в місті Києві має бути єдина влада — представницька і виконавча, яку очолює, виходячи із природи місцевого самоврядування, одна особа, тобто міський голова, посада якого передбачена Конституцією України. А чи буде міська державна адміністрація виконавчим комітетом міської ради, чи, навпаки, виконавчий комітет виконуватиме функції сьогодишньої міської адміністрації — особливого значення не має. Столиця такої європейської дер-

жави, як Україна, потребує міцної влади і порядку.

За Конституцією, наступна сесія Верховної Ради України розпочнеться 2 лютого. У ці невеликі канікули між сесіями більшість народних депутатів працює в своїх округах, розв'язуючи, по можливості, певні місцеві проблеми, працює з виборцями, готується до весняної сесії у комітетах. Варто лише сказати, що сьогодні в комітетах перебуває на опрацюванні близько 600 законопроектів. Отже, — завдання визначити найбільш актуальні і пріоритетні з них, щоб прийняти саме ті, які дали б змогу державі вийти із кризи. Однак без належної консолідації політичних сил у парламенті цього зробити неможливо. Наклад певний відбиток на цю роботу і передвиборна президентська кампанія, яка неофіційно, але все-таки розгортається. Хотілося б, щоб боротьба за владу не зашкодила ще більше інтересам простих людей, становить яких наше суспільство. Це небезпечно! Як свідчить історія, на хвилі народнього гніву, як правило, до влади приходив далеко не демократичні сили, встановлюються політичні режими, які відкидали суспільство назад на шляху цивілізованого розвитку.

Отож залишається побажати усім нам здорового глузду, витримки. Християнсько-демократична партія України — за політичні компроміси, які наладуть можливість у спокійних обставинах вирішувати спільні проблеми на благо України.

Держава посилюватиметься не обіцянками народних обранців, а їх конкретними справами.

Віталій ЖУРАВСЬКИЙ, народний депутат України, голова Християнсько-демократичної партії України.

Сільський аграрний ринок з Росією: «за» і «проти»

Ратифікувати без застережень

У комітетах Верховної Ради

Після ратифікації Державною Росії великомасштабного Договору про співпрацю нашої держави перед Верховною Радою постає потреба прискореного розгляду і прийняття цілої низки угод, що детально визначають напрями, визначають механізми реалізації співробітництва. Серед першочергових таких документів, за висновком Комітету з питань аграрної політики та земельних відносин, укладеної майже рік тому між урядами України та Росії Угода про спільний аграрний ринок. Ось міркування з цього приводу першого заступника голови комітету Василя КРУЦЕНКА.

Спільний аграрний ринок — це жива (поки що) реальність нашого буття. У поданні Прем'єр-міністра України Валерія Пустовойтенка до Верховної Ради від 3 серпня 1998 року спільним було виділено абзац про те, що реалізація згаданої угоди не потребує додаткових коштів з державного бюджету. Я змінив би цей абзац на новий, а саме: виконання того договору — надійний і ефективний шлях наповнення нашого загальнонаціонального кошику.

Так вважає і наш комітет, а тому він одностайно рекомендував ратифікувати угоду. За ратифікацією висловлює Міністерство закордонних справ України. Водночас воно пропонує зробити таке застереження: «Україна вважає себе зв'язаною положеннями статей 5 і 6 щодо формування спільної території та Митного союзу, а також положеннями статті 10 щодо порядку вирішення спорів через Економічний суд СНД».

Що то за статті 5 і 6, положення яких Верховній Раді пропонуємо не схвалювати? У тексті читаємо: «Сторони створюють Спільний аграрний ринок поетапно з формуванням зони вільної торгівлі, а потім як держав, які готові до подальшої економічної інте-

рації, — спільної митної території». Що буде в разі прийняття цієї угоди? Формально такий ринок існуватиме, але реально від нього Україна нічого не матиме, бо цей процес і етапи саме й означатимуть наповнення ринку реальними зв'язками, а спільна митна територія, як і митний союз, — це має бути результат свідчення ефективності такого ринку. Є ще одна обставина, яка змушує висловитися проти згаданих застережень. Можливо, в МЗС цього не знають, але європейський (чи західний, чи центральний) аграрний ринок для України не реальний. Нас там не чекають, а якщо загадати, як той ринок створювався (позиція Італії, Іспанії, Франції, зрештою, Великобританії), то нас туди і не впустять.

А ринок, що створюється державами — учасниками СНД, для України насамперед вигідний і — що дуже важливо — реальний. Це не означає, що наша сільськогосподарська продукція без будь-яких проблем буде там реалізовуватися. Щоб вона мала такий попит, слід істотно вдосколювати технології її вирощування, переробки, доводити до високої якості і добре пакувати її (рекламувати). А Спільний аграрний ринок

— уже зворотним впливом — якраз і має стати стимулом для відходження села, агропромислового комплексу.

Науково-експертне управління Верховної Ради України теж висловило ряд застережень, для яких до певної міри є підстави. Але в цілому, я твердо переконаний, висунуті підстави не такі вже й істотні. Так, у висновку читаємо, що прийняття Україною зобов'язань стосовно зближення законодавства, яке регулює відносини у агропромисловому комплексі (абзац 6 пункту 1.3 розділу 1 додатку до угоди), суперечить уже взятим нею іншим міжнародним зобов'язанням.

Однак якщо нагадати, що угода діятиме тільки в тому разі, якщо регулюватиметься близьким, подібним, адаптованим законодавством. До того ж узяття Україною зобов'язання йти шляхом зближення її законодавства із законодавством європейських співтовариств аж ніяк не суперечить тому, що і правове зближення країн — членів спільного аграрного ринку теж йшло у тому самому напрямі.

Тим більше, що декотрі члени майбутньої угоди уже взяли або заявили про прийняття у майбутньому таких зобов'язань перед Європою. Те саме стосується і вимог щодо членства в Раді Європи і щодо уникнення подвійного оподаткування.

Автори названих застережень штовхають нас на те, щоб з країнами Заходу, де Україна не є і ще не скоро буде (якщо буде взагалі) учасником аграрного ринку, діяти одні стандарти, а в тому просторі, де ми реально є (поки що) і повинні бути (що життєво потрібно і реально), щоб панували інші стандар-

ти. Як? — хочеться запитати. Уважне вивчення застережень переконує: автори не бачать того, що Спільний аграрний ринок — це реальність, це те, де Україна є, може і повинна бути. Саме для її ефективного участі, тобто для відходження нашого села, вкрай зруйнованого безглузлим і безвідповідальним ставленням до нього, ми і пропонуємо прийняти цю угоду. А нам радить залишити очі на цю дійсність і бодувати надхмарні замки та проєкти участі України в аграрному ринку держав Західної і Центральної Європи.

А що це і є проєкти, видно з одного показового документа. Я маю на увазі резюме Німецької консультативної групи з економіки при уряді України (листопад 1997 р.) «Про подальший розвиток українського ринку зерна». Коротко назвавши позитивні елементи постанови Кабінету міністрів України №1062, автори рецензії дали докладно розглянути недоліки документа і роблять висновок: «Європейський союз — це погана павога модель для української сільськогосподарської політики. Україна перебуває в такому становищі, яке відрізняється від становища країн Європейського союзу... Україна має впроваджувати такі підходи, які дали б змогу сільському господарству сприяти зростанню економіки...»

Комітет з питань аграрної політики та земельних відносин і фракція комуністів у Верховній Раді пропонують ратифікувати цю угоду без будь-яких застережень.

Микола ХОЦЬКИЙ, головний консультант прес-служби Верховної Ради України.

Проблеми українських пенсій. Quo Vadis?*

«Королівський поштомістр зобов'язується виявляти всю пильність, щоб сумлінно і порядно кожному послужити й догодити якомога найліпше». Ordinato Posthal, Статут пошти Роберто Бандінеллі, написаний за Львівських міських книг, 1629 рік

Виділяючись кілька років тому з єдиної системи зв'язку України, поштова галузь довела свою спроможність самостійно функціонувати, причому в роки, які аж ніяк не названі стабільними в економічному плані. Основним правовим документом, що регламентує її діяльність, був і на сьогодні залишився закон України «Про зв'язок», прийнятий Верховною Радою України в травні 1995 року. Проте на сьогодні цей закон вже не відповідає потребам пошти і вимогам клієнтів.

Об'єктивну необхідність реформування поштової галузі розуміли, і вже в середині 1997 року на рівні Міністерства зв'язку і об'єднання «Укрпошта» розглядаються основні положення майбутньої програми реструктуризації української пошти. Остаточною програмою реструктуризації об'єднання «Укрпошта» була затверджена постановою Кабінету міністрів України від 4 січня 1998 року № 1.

Завдаючи б, формування нового правового поля, яке регулювало б правозвідносини в галузі поштового зв'язку, має стати наріжним каменем створення високоєфективної національної поштової компанії. Проте мінає рік, а пошта не тільки потерпає від фактичної неефективності чинного законодавства України, а й постійно перебуває під дамокловим мечем різного роду експериментів і нововведень.

Найпоказовішим у цьому плані є «пенсійне питання». Історично склалися, що пенсії і грошові відшкодування за несплату грошових платежів надаються громадянам виплачувачі і доставляють установи поштового зв'язку. Як монополія знайшла своє відображення в статті 11 закону України «Про зв'язок».

У програмі реструктуризації «Укрпошти» зазначено, що скорочення витрат держави на організацію виплати державних пенсій і допомоги прохідними за рахунок зменшення виробничих витрат, зокрема впровадження прогресивних технологій послуг поштового зв'язку. Проте останні укази Президента, що стосувалися організації виплати пенсій через банківські установи (які, проте, не набули чинності через відмову їх узаконення парламентом), фактично позбавляли пошту половини її тарифних доходів, а отже, привели до неминучого вивільнення значної кількості працівників, і як наслідок — до втрати мережі відділень зв'язку. Втрати остаточно і безповоротні.

Вививши дане питання на прикладі Львівської області, можна стверджувати, що підприємство «Львівпошта», коли не було б послуг з виплати і дос-

тавки пенсій, змушене було б з 6 тисяч працівників звільнити третину. І це не дивлячись на те, що впровадженням нових видів поштових послуг, застосуванням комп'ютерних технологій, активізацією маркетингової діяльності «Львівпошта» за 9 місяців минулого року довела в структурі доходів пенсійну частку до 39,3 % (за такі самі періоди 1996 р. — 56,1 %, 1997 р. — 52,9 %). Що ж тоді казати про менш благополучні в економічному відношенні інші області підприємства поштового зв'язку?

У середньому за рік витрати на утримання Пенсійного фонду Львівської області становлять 3 млн. 376,2 тисячі гривень (для порівняння — щомісячна потреба в пенсійних коштах для Львівщини становить майже 30 млн. грн., кількість пенсіонерів — 682,2 тис. осіб). А якщо проаналізувати ситуацію в межах усієї України, то коментарі тут будуть зайві. Виходить, що пенсійні доходи всієї «Укрпошти» пропорційні витратам Пенсійного фонду України.

10—12 листопада 1998 року у Львові проходила вісімнадцяте засідання Комітету Верховної Ради України з питань будівництва, транспорту і зв'язку. Основним питанням порядку денного засідання був аналіз виконання вимог закону України «Про зв'язок» на підприємствах, в установах і організаціях Львівської області.

Результати роботи комітету було оформлено відповідним рішенням. Під час роботи став відомий факт підписання 1 жовтня 1998 року Львівським обласним управлінням Пенсійного фонду України та Львівським обласним управлінням Ощадного банку України спільного директивного листа підпорядкованим їм підрозділам.

Цим листом відділам Пенсійного фонду та відділенням Ощадного банку на місцях пропонується певним чином проводити розподіл фінансування витрат на виплату пенсій між установами Ощадного банку та філіялами підприємства «Львівпошта». Характерно, що про цей документ поштовиків Львівщини доводилося майже через півтора місяця, і то, так би мовити, з неофіційних джерел.

То що, на пошту вже можна уваги не звертати? А як тоді спільний наказ Пенсійного фонду України, Міністерства праці та соціальної політики, Державного комітету зв'язку і АПБ «Аваль» від 10.10.97. № 125/9/153/140 «Про порядок виплати пенсій та грошової допомоги через вкладні рахунки пенсіонерів в установах АПБ «Аваль» на підприємствах поштового зв'язку України? Багато організацій, технічних зусиль, затребувано, щоб почати роботу з відкриття вкладних рахунків пенсіонерів в установах банку «Аваль», ініціати створення якого, між іншим, належала в 1993 році Пенсійному фонду та Міністерству зв'язку.

У листопаді 1998 року Верховна Рада України ухвалила Указ Президента України «Про проведення у Львівській області експерименту з призначення та виплати пенсій органами Пенсійного фонду України». Указ зобов'язує Кабінет міністрів розробити у місячний термін порядок проведення експерименту, розв'язати відповідні питання кадрового та матеріального забезпечення органів Пенсійного фонду України. До складу підготовчої Львівщини не знають, чи зацятим черговий експеримент їх права, що буде втрачено, що зобов'язує, як додаткові витрати нести державі і хто в кінцевому підсумку буде у виграші. Складається враження, що за всіма правовими нововведеннями, економічне обґрунтування яких недостатнє широкому загалу, завоюють про пенсіонерів, про тисячі працівників поштового зв'язку.

Під час зазначеного візиту засідання комітету Верховної Ради детально було проаналізовано правозастосувальну практику щодо чинного закону України «Про зв'язок».

Було запропоновано зміни в чинний ряд законодавчих актів, зокрема таких, як закони України «Про зв'язок», «Про підприємств», «Про банки і банківську діяльність», «Про державне регулювання імпорту сільськогосподарської продукції», до Кримінального кодексу України.

У чинному законі України «Про зв'язок» визначено, що поштовий зв'язок — це, крім іншого, виконання доручень фізичних та юридичних осіб щодо грошових переказів, банківських операцій. Надання банківських послуг є в більшості розвинених держав світу однією із основних функцій операторів поштового зв'язку. Проте нинішнє банківське законодавство України не визначає пошту як суб'єкт надання банківських послуг населенню та юридичним особам. Маючи найбільш розвинену мережу відділень та налагоджену систему доставки і виплати грошових сум, пошта може успішно надавати банківські послуги своїм клієнтам. Така пропозиція також була представлена на розсуд народних депутатів України.

Світлова пошта спільною за останні роки вже виробила і основні положення діяльності операторів і регуляторів поштового зв'язку, і принципи взаємодії поштових адміністрацій світу між собою. Ці ключові положення законодавчо закріплені в міжнародно-правових документах — Статуті, Конвенції та Угоді Всесвітнього поштового союзу, в інших нормативних актах.

Поштову галузь України не можна розглядати виключно з підприємницької точки зору. Фактично пошта є важливою соціальною інституцією.

Треба виробити відповідні концептуальні засади, які лягли б в основу майбутнього закону України «Про поштовий зв'язок України». Підсудки є думки прийняти в майбутньому кодекс України «Про зв'язок». Проте кодекс має об'єднувати правові норми, які регулюють подібні, однорідні правозвідносини. Водночас електровз'язок і поштовий зв'язок, хоча і відрізняються за однієї системи зв'язку України, ризикують між собою по багатьох ключових аспектах, а саме:

технічна оснащеність технологічного процесу; дислокація мережі відділень; форми і методи залучення клієнтів і робота з нею; структура доходів і витрат; рівень монополізації на ринку послуг; різні міжнародні інституції і організації, які об'єднують операторів електро- і поштового зв'язку та координують їх діяльність, і ін.

Тому запропонована нова концепція закону «Про поштовий зв'язок України» має базуватися, на мій погляд, на таких ключових положеннях.

Законодавчо закріпити роль і місце пошти в державному і суспільному житті;

передбачити дві категорії операторів поштового зв'язку — національний оператор поштового зв'язку України, який є правонаступником УДПЗС «Укрпошта», та інші комерційні поштові оператори, діяльність яких регламентована законом і здійснюється на підставі спеціально отриманих дозволів (ліцензій), та відповідну їх компетенцію;

регламентувати монополійні функції державного оператора поштового зв'язку. Зокрема, це випуск марок і маркованої продукції, доставка і виплата пенсій на перехідний період;

порядок видачі ліцензій; врахувати основні положення Конвенції ВПС та норми інших міжнародно-правових актів; закріпити функції, які надають право поштовим операторам та їх структурним підрозділам виробляти гнучку тарифікацію, технологічну політику.

Цей рік є роком видатної події в історії світової пошти. На межі тисячоліть у столиці Китаю Пекіні пройде конгрес Всесвітнього поштового союзу, який збирається раз на 5 років. Україна, як повноправний член цієї найстарішої міжнародної організації, котра об'єднує в своїх лавах біля 200 держав світу, може зробити значний внесок в його роботу, має шанс увійти в керівні органи ВПС.

У Львові, який має багатовікові поштові традиції, перший організатор поштової справи Роберто Бандінеллі ще 1629 року уклав з Львівським магістром свого роду договір про співпрацю — так званий Ordinato Posthal, документ, що зберігся до наших днів. А декрети короля Сігізмунда III, універсали воеводи Руських земель Любомирського, коронного гетьмана Кошепольського брали під свою опіку та протекцію поштову справу, проголошували важливість її організації, бо «вона потрібна громадянству та краю, їй не чинити перешкод та прикрас».

Чотириста років тому влада не чинила подвійних перешкод та прикрас. Тож побажамі о сьогоднішній владі не нехтувати мудрим досвідом наших давніх предків.

Олег ТЯГІНСЬКИЙ, народний депутат України, Буський виборчий округ № 119, Львівська область, заступник голови Соціал-національної партії України.

Львівська область.

Очистіть духовну атмосферу в кабінетах

Такий суд іноді проявляє свої переваги у порівнянні з судом, який складається з юристів-професіоналів.

Але щоб той механізм — формування колективної думки з індивідуальних думок — був ефективним, треба уникнути зовнішнього тиску. Жорстка дисципліна в партіях, представлених у Верховній Раді, не сприяє повноцінному функціонуванню цього принципу. Тому слід було б узаконити діяльність дати свободу виявлення кожним депутатів, не піднімаючи його особистий досвід і розум думкою партійного лідера.

Було б доцільно залучити комп'ютерні технології для визначення, які партії сильніші, краще інтелектуально озброєні. І ще дало б реальну картину готовності різних партій вирішувати проблеми нашого життя. Азешто, виграє не народ.

Сергій СЛАВЕСЬКИЙ, Станіслав СТЕЛЬМАХ, кандидати технічних наук.

Аналітики прислів'я не замінить

Від того, який рівень аргументації демонструють народні обранці, який інтелектуальний інструментарій використовують для обґрунтування своїх рішень, розроблення законів, залежить не тільки їх якість і дельтність, а й інтелектуальний тон, який задає Верховна Рада.

Ось недовільно згадуваний депутат на запитання журналіста про причини різкої зміни співвідношення між гривнею і доларом відповів, що причина внутрішня, а не зовнішня. Звісно, що це явище зумовлено кількома факторами, і завдання в тому, щоб розкрити механізм його виникнення, а не просто заявити «ось причина, ось винуватець».

Слід згадати, що в недоборозначених аргументів, оцінок, звинувачень, полемічних прийомів, очіслюючи духовну атмосферу в керівних кабінетах, партійних осередках, на всеукраїнських зборах та й під куполом Верховної Ради.

Останнім часом набули поширення аргументи, що базуються на прислів'ях, образних порівняннях. Ось основні «фоне-

бійні» словосполучення: «коней на переправі не міняють», «прив'яз не долають у два стрибки», «хвиртугінну операцію не розтягують надогом». Наведені афоризми мають обмежену сферу застосування і непридатні при вирішенні питань про зміну уряду, темп і характер реформ, не можуть замінити глибокий і всебічний аналіз з виявлення причин занепаду економіки.

Коли «нічогінитво» і навіть депутати виступають «від імені народу» або «від імені своїх виборців», то мають на меті надати вагу своїм заявам-висловлюванням. Знову-таки, комплексну недостатність аналізу. Жодне рішення, закон не приймається під гаслом «хай буде народові гірше», а лише зі словами про підкупання за долю народу, виборців. Але без інтелектуального підґрунтя вони не приводять до бажаного результату.

Не можна не звернути увагу і на негативну роль надмірних акцентів на титулах: ось перелік надмірних акцентів на титулах: професор, доктор наук, лауреат, орденоснавець тощо. Цим створюється неправдивий до-

датковий тиск на слухача. Спрацьовує не так сама титла критична думка, як довіра до титула. Та між титулом і розумом немає однозначного зв'язку: розумна людина може і мати титул, і не мати.

Звичайно, більшість депутатів раніше законотворенням не займалася і не має спеціальних навичок вирішення загальнодержавних питань. Крім того, бракує відповідних знань. Виправити ситуацію, прикрити процес опанування законодавчими принципами покликані спеціальні технології інтелектуального оснащення, які слід застосовувати, зокрема, і для народних депутатів. Це дало б відчужу швидше, ніж досі доводилося спостерігати. Справді, якість роботи Верховної Ради поліпшилася через два-три роки після виборів. Та ці роки оберталися втрагатами для успішності. У ході опанування відповідними методами підготовки, врепті, депутат може обґрунтувати свою активність тими питаннями, які для нього доступні і зрозумілі. Тут спрацьовує той же механізм, що і в суді присяжних, куди добирають людей без

ЗАКОН
УКРАЇНИ

Про топографо-геодезичну і картографічну діяльність

Розділ I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Визначення основних термінів

У цьому Законі наведені нижче терміни вживаються у такому значенні:

топографо-геодезична і картографічна діяльність — це наука, виробництво, управління та інша діяльність юридичних і фізичних осіб, спрямована на вивчення параметрів фігури Землі, створення державної астрономіко-геодезичної і гравіметричної мереж України, геоінформаційних систем, топографічних та кадастрових карт (планів);

кадастрові зйомки — комплекс робіт, спрямованих на вивчення необхідних топографічних елементів місцевості щодо пунктів геодезичної мережі (зокрема, меж землеволодінь, землекористування з їх найменуваннями, кількостями та якісними показниками) і нанесення їх на планшети для створення планів (карт), що служать основою для різних картографічних документів;

геодезичні пункти — закріплені точки земної поверхні, положення яких визначено у загальній для всіх систем геодезичних координат і висот, прийнятій для України;

картографічний моніторинг — це відслідковування відповідності карти (плану) сучасному стану місцевості;

Державний картографо-геодезичний фонд України — все сукупність топографо-геодезичних та картографічних матеріалів незалежно від їх виду, місця створення і форм власності на них, які знаходяться і зберігаються на території України.

Стаття 2. Законодавство про топографо-геодезичну і картографічну діяльність

Відносини в сфері топографо-геодезичної і картографічної діяльності регулюються цим Законом та іншими нормативно-правовими актами України.

Стаття 3. Завдання законодавства про топографо-геодезичну і картографічну діяльність

Завданням законодавства про топографо-геодезичну і картографічну діяльність є регулювання відносин у галузі топографо-геодезичної і картографічної діяльності для забезпечення потреб господарства, оборони, науки, освіти і громадян у топографо-геодезичній і картографічній продукції різного призначення.

Стаття 4. Об'єкти топографо-геодезичної і картографічної діяльності

Об'єкти топографо-геодезичної і картографічної діяльності є:

територія України, в тому числі водні об'єкти, міста та інші населені пункти, системи промислових, підприємств та інших інженерних споруд і комунікацій, континентальний шельф;

територія земної кулі, включаючи Антарктиду, Світовий океан, космічний простір, небесні тіла.

Стаття 5. Суб'єкти топографо-геодезичної і картографічної діяльності

Суб'єктами топографо-геодезичної і картографічної діяльності є:

Кабінет Міністрів України;

Головне управління геодезії, картографії та кадастру при Кабінеті Міністрів України, його органи на місцях;

Міністерство оборони України та його спеціальні підрозділи;

інші центральні та місцеві органи виконавчої влади;

юридичні та фізичні особи відповідно до цього Закону та інших нормативно-правових актів.

Розділ II. ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ В ГАЛУЗІ ТОПОГРАФО-ГЕОДЕЗИЧНОЇ І КАРТОГРАФІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Стаття 6. Органи державного управління в галузі топографо-геодезичної і картографічної діяльності

Державне управління в галузі топографо-геодезичної і картографічної діяльності здійснює Кабінет Міністрів України, Головне управління геодезії, картографії та кадастру при Кабінеті Міністрів України як спеціально уповноважений орган в цій галузі та його органи на місцях, Міністерство оборони України, інші органи виконавчої влади.

Стаття 7. Компетенція Кабінету Міністрів України в галузі топографо-геодезичної і картографічної діяльності

Кабінет Міністрів України в галузі топографо-геодезичної і картографічної діяльності:

затверджує державні програми щодо забезпечення потреб України в топографо-геодезичній і картографічній продукції;

становить єдині державні системи координат, висот, гравіметричних вимірювань;

визначає порядок надходження, зберігання, використання та обліку матеріалів Державного картографо-геодезичного фонду України;

організовує державний контроль за топографо-геодезичною і картографічною діяльністю;

становить порядок охорони геодезичних пунктів;

вирушує інші питання.

Стаття 8. Компетенція Головного управління геодезії, картографії та кадастру при Кабінеті Міністрів України

До компетенції Головного управління геодезії, картографії та кадастру при Кабінеті Міністрів України належить:

керівництво топографо-геодезичними, маркшейдерськими роботами, кадастровими зйомками;

ведення картографічного моніторингу території України, включаючи шельфову зону та населені пункти;

організація проведення астрономіко-геодезичних, гравіметричних, картографічних робіт, аеросмісних зйомок для дистанційного зондування Землі з метою вивчення природних ресурсів і стану довкілля;

координація топографо-геодезичної і картографічної діяльності та здійснення методичного керівництва топографо-геодезичними і картографічними роботами;

затвердження у встановленому порядку нормативно-технічних документів з питань геодезії, картографії, маркшейдерії, геоінформаційних систем;

видача спеціальних дозволів (ліцензій) на здійснення топографо-геодезичних і картографічних робіт та контроль за дотриманням умов цих дозволів;

підготовка пропозицій щодо створення у встановленому порядку спеціальних установ і організацій, необхідних для забезпечення топографо-геодезичної і картографічної діяльності;

організація участі України у міжнародному співробітництві в галузі топографо-геодезичної і картографічної діяльності;

сприяння забезпеченню топографо-геодезичних, картографічних підприємств, установ, організацій високоефективними спеціалістами;

вдосконалення методів організації топографо-картографічного виробництва;

здійснення державного контролю за топографо-геодезичною і картографічною діяльністю;

виконання інших функцій в галузі топографо-геодезичної і картографічної діяльності відповідно до Положення про Головне управління геодезії, картографії та кадастру при Кабінеті Міністрів України.

Стаття 9. Компетенція Міністерства оборони України та інших органів виконавчої влади в галузі топографо-геодезичної і картографічної діяльності

Міністерство оборони України спільно з Головним управлінням геодезії, картографії та кадастру при Кабінеті Міністрів України організовує виконання топографо-геодезичних і картографічних робіт в інтересах забезпечення обороноздатності та безпеки України, здійснює контроль якості топографо-геодезичної і картографічної продукції, яка використовується для забезпечення Збройних Сил України.

Компетенція інших органів виконавчої влади в галузі топографо-геодезичної і картографічної діяльності визначається законодавством України.

Розділ III. ВИДИ І УМОВИ ЗДІЙСНЕННЯ ТОПОГРАФО-ГЕОДЕЗИЧНОЇ І КАРТОГРАФІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Стаття 10. Основні вимоги щодо здійснення топографо-геодезичної і картографічної діяльності

Під час здійснення топографо-геодезичних, картографічних робіт повинні забезпечуватися:

дотримання вимог стандартів та нормативно-технічних документів;

впровадження прогресивних технологій і методів організації топографо-геодезичної і картографічного виробництва;

розроблення, впровадження та організація програмного, технологічного і технічного забезпечення ефективного використання цифрових карт і геоінформаційних систем;

виконання робіт методами і способами, безпечними для життя і здоров'я людей, стану довкілля та об'єктів, що мають історико-культурну цінність;

графічне зображення на картах державних кордонів України та меж адміністративно-територіального устрою, а також кордонів іноземних держав та інших політико-адміністративних і географічних елементів;

зберігання та облік топографо-геодезичних, картографічних, аеросмісних і космічних матеріалів;

систематичний аналіз державної астрономіко-геодезичної основи на території України та відповідності картографічних матеріалів сучасному стану місцевості;

виконання топографічних, картографічних, кадастрових зйомок та оновлення карт і планів, зйомок континентального шельфу та водних об'єктів в єдиній системі координат і висот.

Стаття 11. Топографо-геодезичні, картографічні роботи загальнодержавного призначення

До загальнодержавних топографо-геодезичних, картографічних робіт належать:

вивчення і визначення фігури, параметрів і гравіметричного поля Землі;

створення і оновлення загальнодержавних топографічних карт і планів у графічній, цифровій, фотографічній та інших формах, точність і зміст яких має забезпечити вирішення господарських, оборонних, науково-дослідних та інших завдань, включаючи розроблення генеральних планів міст і селищ міського типу, проєктування великих промислових і гідроенергетичних споруд, здійснення пошуку, розвідки і розроблення родовищ корисних копалин;

створення, розвиток і підтримка в робочому стані державних геодезичних мереж, зйомочних і геодезичних мереж згущення, а також висотної геодезичної основи, якісні характеристики яких забезпечують створення загальнодержавних топографічних карт і планів, вирішення завдань в інтересах оборони країни, здійснення державного розмежування земель та ведення кадастрів, виконання висоточних геодезичних робіт спеціального призначення;

створення та оновлення кадастрових карт (планів), надання їх, а також необхідної топографо-геодезичної інформації користувачам для ведення Державної реєстраційної системи земель та іншого нерухомого майна, ведення банку даних;

дистанційне зондування Землі, геодезичні дослідження на базі геодезичних і космічних вимірювань;

формування і ведення Державного картографо-геодезичного фонду України;

створення геоінформаційних систем;

проєктування, складання і видання загальногеографічних, тематичних карт і атласів різного призначення, навчальних картографічних посібників;

топографо-геодезичне і картографічне забезпечення дельтації і демаркації державних кордонів України; картографування, включаючи створення топографічних карт Антарктиди, континентального шельфу, Світового океану і зарубіжних країн;

здійснення науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт у галузі геодезії, картографії, дистанційного зондування Землі та інших планет, метрологічне та нормативне забезпечення топографо-геодезичних і картографічних робіт.

Стаття 12. Організація виконання загальнодержавних топографо-геодезичних і картографічних робіт

Виконання загальнодержавних топографо-геодезичних і картографічних робіт організовує і координує Головне управління геодезії, картографії та кадастру при Кабінеті Міністрів України на основі державних, міжгалузевих і галузевих програм, планів, проєктів, відповідних норм і правил.

Головне управління геодезії, картографії та кадастру при Кабінеті Міністрів України взаємодіє з:

Міністерством оборони України під час виконання топографо-геодезичних і картографічних робіт для потреб оборони і національної безпеки;

Міністерством закордонних справ України, Державним комітетом у справах охорони державного кордону України під час проведення робіт з дельтації та демаркації державних кордонів України;

Державним комітетом України про земельних ресурсах в частині забезпечення необхідною топографо-геодезичною інформацією та кадастровими картами (планами), включаючи цифрові;

спеціально уповноваженим органом центральної виконавчої влади з питань географії в частині створення морських навігаційних карт;

іншими органами виконавчої влади, а також установами, організаціями, які залучаються до виконання загальнодержавних топографо-геодезичних і картографічних робіт.

Стаття 13. Топографо-геодезичні і картографічні роботи спеціального призначення

До топографо-геодезичних і картографічних робіт спеціального призначення належать:

створення і оновлення топографічних планів, призначених для складання генеральних планів ділянок будівництва різних об'єктів, ліцензійних мереж і споруд, прив'язки будівель і споруд до ділянок будівництва, а також для вирішення інших інженерних завдань;

створення географічних інформаційних систем спеціального (тематичного) призначення;

створення на базі загальнодержавних топографічних карт різних карт спеціального призначення в інтересах підприємств, установ і організацій різних галузей (лісової, геологічної, ґрунтової, сільськогосподарської, кадастрової та інші карти спеціального змісту);

геодезичні, аеросмісні роботи під час інженерних вишукувань і будівництва різних споруд та технологічного вивчення надр і розробки родовищ корисних копалин.

Топографо-геодезичні, картографічні роботи виконують суб'єкти підприємницької діяльності, які мають ліцензію (спеціальний дозвіл) на виконання топографо-геодезичних і картографічних робіт спеціального призначення.

Стаття 14. Ліцензування топографо-геодезичної і картографічної діяльності

Порядок надання спеціальних дозволів (ліцензій) на виконання топографо-геодезичних, картографічних робіт визначається відповідно до Закону України «Про підприємництво».

Спеціальні дозволи (ліцензії) на виконання топографо-геодезичних, картографічних робіт видаються суб'єктам підприємницької діяльності, які мають відповідну кваліфікацію, матеріально-технічні та економічні можливості для виконання топографо-геодезичних і картографічних робіт.

Спеціальні дозволи (ліцензії) на виконання топографо-геодезичних і картографічних робіт видаються Головним управлінням геодезії, картографії та кадастру при Кабінеті Міністрів України у порядку, встановленому законодавством.

Стаття 15. Виконання топографо-геодезичних робіт без надання спеціальних дозволів (ліцензій)

Без надання спеціальних дозволів (ліцензій) виконують:

буд-якого роду розривувальні роботи, внесення в натурі осей будинків, споруд і ліній інженерних комунікацій;

геодезично-маркшейдерські вимірювання з метою контролю за відповідністю будівельно-монтажних робіт проєктам і будівельним нормам, спостереження за деформацією споруд і земної поверхні на території підприємств, що будують свій дієт, за осадкою будинків і споруд у процесі їх будівництва і експлуатації, а також виконавські зйомки заново збудованих будинків, споруд та інженерних комунікацій;

топографо-геодезичні і маркшейдерські роботи, які виконуються власними силами гірничодобувних підприємств, що діють чи будуть, в межах гірничих і земельних відвалів, якщо для цих цілей не потрібно створення геодезичної мережі, мереж згущення і спеціальних геодезичних мереж;

роботи, пов'язані з розмічуванням на місцевості геофізичних та геологічних профілів і геологівисотних зйомок, геофізичних точок і геологівисотних виробок, а також усіх видів промислових свердловин, якщо виконання цих робіт не потребує створення геодезичних

(Закінчення на 12-й стор.)

ЗАКОН
УКРАЇНИ

Про топографо-геодезичну і картографічну діяльність

(Початок на 11-й стор.).

мереж (триангуляція і полігонометрія усіх класів і розрядів, нівелювання усіх класів);

інженерно-геодезичні вишукування, пов'язані з ремонтом і реконструкцією існуючих залізничних і автомобільних шляхів у межах земель, що відведені для цих об'єктів;

роботи, пов'язані з ремонтом і реконструкцією інших існуючих лінійних споруд у межах відведених для цих об'єктів земель, якщо виконання цих робіт не потребує створення геодезичних мереж і здійснення топографічної зйомки;

топографо-геодезичні та маркшейдерські роботи, що виконуються навчальними закладами, якщо вони не мають виробничого призначення.

Стаття 16. Нормативно-технічні документи в галузі топографо-геодезичної та картографічної діяльності

Нормативно-технічні документи в галузі топографо-геодезичної та картографічної діяльності встановлюють порядок організації топографо-геодезичних і картографічних робіт, технічні вимоги до них, норми та правила їх виконання.

Нормативно-технічні документи затверджують Головним управлінням геодезії, картографії та кадастру при Кабінеті Міністрів України.

Нормативно-технічні документи в галузі топографо-геодезичної та картографічної діяльності обов'язкові для виконання всіма суб'єктами топографо-геодезичної та картографічної діяльності.

Нормативно-технічні документи є основою для проведення державних та інших експертиз, здійснення державного геодезичного нагляду за топографо-геодезичною та картографічною діяльністю, а також для вирішення спорів.

Стаття 17. Метрологічне забезпечення топографо-геодезичної та картографічної діяльності

Метрологічне забезпечення топографо-геодезичної та картографічної діяльності включає систему стандартів, еталонів, технічних умов, які є обов'язковими для виконання і визначають терміни і назви в галузі галузі, режим використання приладів під час геодезичних спостережень, методів контролю за якістю геодезичних вимірювань, інші питання, пов'язані з топографо-геодезичною та картографічною діяльністю.

Метрологічне забезпечення топографо-геодезичної та картографічної діяльності здійснюється Головним управлінням геодезії, картографії та кадастру при Кабінеті Міністрів України, метрологічною службою Збройних Сил України у взаємодії з Державним комітетом України по стандартизації, метрології та сертифікації в установленому законодавством порядку.

Нормативне регулювання щодо збереження, відтворення географічних назв України, передачі українською мовою географічних назв зарубіжних країн та об'єктів Землі, що перебувають поза юрисдикцією держав, назв космічних тіл здійснюється в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

Стаття 18. Державний облік топографо-геодезичних і картографічних робіт

Астрономічно-геодезичні, нівелірні, гравіметричні, картографічні, аерозйомочні та інші роботи з цих галузей підлягають обов'язковому державному обліку з метою зйомки матеріалів, їх оброблення, зберігання та використання.

Державний облік топографо-геодезичних і картографічних робіт здійснюється Головним управлінням геодезії, картографії та кадастру при Кабінеті Міністрів України в порядку, що визначається Кабінетом Міністрів України.

Стаття 19. Державний картографо-геодезичний фонд України

Державний картографо-геодезичний фонд України включає матеріали, що створюються під час виконання: астрономічно-геодезичних, гравіметричних, нівелірних робіт, а також обстеження та відновлення пунктів геодезичних та нівелірних мереж;

топографічних робіт масштабового ряду в різних системах координат, у тому числі робіт, пов'язаних із зйомкою континентального шельфу і водних об'єктів, державного кордону;

аерозйомочних робіт, які необхідні для створення топографічних карт і планів;

робіт із цифрового картографування;

космічної зйомки;

робіт із складання та підготовки до видання і видання топографічних карт вільного масштабового ряду, а також загальногеографічних, тематичних, довідкових та інших карт і атласів як території України, так і території інших держав.

Державний картографо-геодезичний фонд України формується Головним управлінням геодезії, картографії та кадастру при Кабінеті Міністрів України і Міністерством оборони України за матеріалами виконання робіт.

Суб'єкти підприємницької діяльності, які виконують на території України картографічні, геодезичні, гравіметричні, аерозйомочні та інші роботи в даній галузі, зобов'язані безоплатно передавати у Державний картографо-геодезичний фонд України копії матеріалів своїх топографо-геодезичних і картографічних робіт для архівного зберігання. Матеріали топографо-геодезичних і картографічних робіт, що передаються на архівне зберігання, дозволяється використовувати лише за дозванням їх авторів.

Порядок надходження, зберігання матеріалів Державного картографо-геодезичного фонду України, їх використання визначається Кабінетом Міністрів України.

Доступ до матеріалів, що є носіями відомостей, які становлять державну таємницю, здійснюється відповідно до Закону України «Про державну таємницю».

Стаття 20. Порядок користування топографо-геодезичними і картографічними матеріалами

Юридичні та фізичні особи мають право користуватися матеріалами Державного картографо-геодезичного фонду України за дозванням вимог цього Закону та Положення про цей фонд.

Під час користування матеріалами Державного картографо-геодезичного фонду України забороняється: несанкціоноване копіювання топографічних, картографічних, аерозйомочних матеріалів і гравіметричних даних;

передача вихідних матеріалів (їх копій) іншим особам без спеціального дозволу, якщо це не передбачається умовами користування відповідними матеріалами;

передача матеріалів аерозйомки, а також матеріалів, що є носіями відомостей, які становлять державну таємницю, організаціям, що не мають належних умов для забезпечення зберігання таких матеріалів.

У разі втрати топографо-геодезичних, картографічних матеріалів, що становлять державну таємницю, користувач зобов'язаний терміново повідомити про це Головне управління геодезії, картографії та кадастру при Кабінеті Міністрів України або Міністерство оборони України (якщо воно є володільцем матеріалів) та інші державні органи відповідно до законодавства.

Стаття 21. Фінансування топографо-геодезичної і картографічної діяльності

Загальнодержавні топографо-геодезичні і картографічні роботи фінансуються за рахунок Державного бюджету України.

Фінансування спеціальних топографо-геодезичних і картографічних робіт, що виконуються за рішенням Ради Міністрів Автономної Республіки Крим, місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування, проводиться відповідно за рахунок бюджету Автономної Республіки Крим, місцевих бюджетів.

Інші замовники спеціальних топографо-геодезичних і картографічних робіт здійснюють фінансування цих робіт за власний рахунок відповідно до укладених договорів.

Розділ IV. ОХОРОНА ГЕОДЕЗИЧНИХ ПУНКТІВ

Стаття 22. Геодезичні пункти та їх охорона

Закріплення геодезичних пунктів на місцевості здійснюється спеціальними інженерними пристроями і спорудами. Знесення або переказка геодезичних пунктів здійснюється лише за дозволу Головного управління геодезії, картографії та кадастру при Кабінеті Міністрів України і його підрозділів відповідно до їх компетенції.

Вилучення земельних ділянок і надання їм під будівництво геодезичних пунктів проводиться в порядку, встановленому земельним законодавством України.

Земельні ділянки, на яких розташовані геодезичні пункти, зі смугою землі завіршиши один метр уздовж меж геодезичних пунктів є охоронними знаками цих пунктів.

В охоронних зонах забороняється:

виконувати різні господарські роботи (складувати матеріали, утримувати худобу, розводити багаття та інше) і завадати будь-якої шкоди геодезичним пунктам;

виконувати без дозволу Головного управління геодезії, картографії та кадастру при Кабінеті Міністрів України і його територіальних підрозділів роботи, що можуть негативно вплинути на стан геодезичних пунктів.

Суб'єкти підприємницької діяльності, які виконують топографо-геодезичні роботи і використовують пункти державної геодезичної і нівелірної мереж України, а також пункти зйомочних геодезичних мереж як вихідну геодезичну основу, подляють в установленому порядку в органи Головного управління геодезії, картографії та кадастру при Кабінеті Міністрів України відомості про стан пунктів, що використовуються.

Обстеження і відновлення пунктів державної геодезичної і нівелірної мереж України здійснюється підрозділами Головного управління геодезії, картографії та кадастру при Кабінеті Міністрів України.

Охорона геодезичних пунктів здійснюється в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Стаття 23. Завдання державного геодезичного нагляду

Державний геодезичний нагляд спрямований на забезпечення додержання суб'єктами підприємницької діяльності встановленого порядку виконання топографо-геодезичних і картографічних робіт.

Стаття 24. Повноваження органу державного геодезичного нагляду

Державний геодезичний нагляд здійснює орган — Інспекція державного геодезичного нагляду Головного управління геодезії, картографії та кадастру при Кабінеті Міністрів України. Інспекція має підрозділи в усіх підрозділах.

Положення про Інспекцію Державного геодезичного нагляду затверджуються Кабінетом Міністрів України.

Зазначений орган державного геодезичного нагляду перевіряє:

додержання цього Закону та інших нормативно-правових актів, вимог стандартів і нормативно-технічних документів під час виконання топографо-геодезичних і картографічних робіт;

виконання вимог щодо метрологічного забезпечення топографо-геодезичної і картографічної діяльності;

додержання встановленого порядку обліку матеріалів топографо-геодезичних і картографічних робіт;

зупиняти виконання суб'єктами підприємницької діяльності топографо-геодезичних і картографічних робіт в разі відсутності спеціальних дозволів (ліцензій) або порушення умов, передбачених цими дозволами;

давати обов'язкові для виконання вказівки (присипи) щодо усунення несправностей і порушень у ході виконання топографо-геодезичних і картографічних робіт.

Органу державного геодезичного нагляду можуть бути надані законодавством України інші права щодо запобігання порушенням норм і правил в галузі топографо-геодезичної і картографічної діяльності.

Стаття 25. Вирішення спорів з питань топографо-геодезичної і картографічної діяльності

Спори з питань топографо-геодезичної і картографічної діяльності розглядаються органом державного геодезичного нагляду і вирішуються судом, арбітражним судом або третейським судом у порядку, встановленому законодавством України.

Стаття 26. Відповідальність за порушення законодавства в галузі топографо-геодезичної і картографічної діяльності

Порушення законодавства про топографо-геодезичну і картографічну діяльність тягне за собою дисциплінарну, адміністративну, цивільно-правову і кримінальну відповідальність згідно з законодавством.

Відповідальність за правопорушення в галузі топографо-геодезичної і картографічної діяльності несуть особи, винні у:

порушенні норм, правил, стандартів під час виконання топографо-геодезичних, картографічних робіт;

внесенні змін у нормативно-технічні документи без погодження з органами, що їх затвердили;

здійсненні топографо-геодезичної і картографічної діяльності без спеціальних дозволів (ліцензій);

порушенні порядку обліку, зберігання топографічних, картографічних, аерозйомочних матеріалів і гравіметричних даних;

порушенні умов користування топографо-геодезичними матеріалами, в тому числі несанкціоноване копіювання топографічних, картографічних, аерозйомочних матеріалів і гравіметричних даних, та несанкціонована передача вихідних матеріалів і копій іншим особам;

невиконанні розпоряджень органу, який здійснює державний геодезичний нагляд;

порушенні вимог щодо охорони геодезичних пунктів.

Законодавством України може бути встановлена відповідальність за інші правопорушення.

Розділ VI. МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО У СФЕРІ ТОПОГРАФО-ГЕОДЕЗИЧНОЇ І КАРТОГРАФІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Стаття 27. Участь України у міжнародному співробітництві у сфері топографо-геодезичної і картографічної діяльності

Україна бере участь у міжнародному співробітництві у сфері топографо-геодезичної і картографічної діяльності відповідно до норм міжнародного права.

Якщо укладені міжнародним договором України, згода на обов'язковість якого дана Верховною Радою України, встановлені інші правила, то застосовуються норми міжнародного договору.

Укладання міжнародних договорів України з питань проведення топографо-геодезичної і картографічних робіт здійснюється за попереднім погодженням з Міністерством оборони України.

Розділ VII. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

2. До приведення інших нормативно-правових актів у відповідність з нормами цього Закону вони діють у частині, що не суперечить цьому Закону.

3. Кабінету Міністрів України протягом шести місяців з дня набрання чинності цим Законом:

розробити і привести свої нормативно-правові акти у відповідність з цим Законом;

забезпечити переклад і експонування міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади України їх нормативних актів, що суперечать цьому Закону.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ, 23 грудня 1998 року.

№ 353-XIV.

Згідно з регламентом Верховної Ради України, закони та інші акти, надруковані в «Голосі України», є офіційною публікацією.

Де є та вулиця, де є той дім

12

Зміни до інформації про емісію акцій відкритого акціонерного товариства «АГРОТЕКС»

Затверджені зборами учасників ТОВ «АГРОТЕКС», протокол № 7 від 22 січня 1999 р.
До інформації про емісію акцій «АГРОТЕКС», що зареєстрована ЗТД ДКЦПОР та опублікована в газеті «Голос України» від 16.01.99 р. № 7, вносяться та зміни:

1. В останньому реченні п. 1.3. число «85 000» замінити на «92 500».
1. Перше речення п. 2.1. після словосполучення «протокол № 1 від 21.12.98 р.» доповнити словами «та протокол № 2 від 22.01.99 р.».
2. Перше речення п. 2.2. викласти в такій редакції: «Здійснюється випуск простих акцій на пред'явний сервіс А та порядковими номерами з 001 по 185 включно у кількості 185 штук номінальною вартістю 500 грн. кожна на загальну суму 92 500 грн.»
3. В першому реченні п. 2.3. число «171» замінити на «185».
4. В абзаці другому п. 3.2. число «170» замінити на «184», число «85 000» замінити на «92 000», число «99,4» замінити на «99,46».
5. В абзаці третьому п. 3.2. число «0,6» замінити на «0,54».

Директор ТОВ «АГРОТЕКС» Савін В. Є.
Головний бухгалтер ТОВ «АГРОТЕКС» Борокова Л. П.

До уваги акціонерів закритого акціонерного товариства «Бердаський пивкомбінат»

Правління ЗАТ «Бердаський пивкомбінат» повідомляє, що загальні збори акціонерів відбулися в клубі Бердаського спиртзаводу 17.03.1999 р., о 12.00, за адресою:

288540, м. Бердід, Вінницька область, вул. 50 р. Жовтня, 3.

Регістрація акціонерів відбувається 17.03.99 р. з 9.00 до 12.00.

Порядок денний:

1. Звіт правління про діяльність товариства в 1998 р.
2. Звіт ревізійної комісії за підсумками 1998-го фінансового року.
3. Затвердження балансу товариства за 1998 рік.
4. Різне.

Правління ЗАТ «Бердаський пивкомбінат».

Чергові збори акціонерів закритого акціонерного товариства **Українська нафтогазова страхова компанія** відбулися 23 березня 1999 року за адресою: м. Київ, Нестерівський пров., 3-5. Початок зборів об 11.00.

Порядок денний:

1. Звіт президента Закритого акціонерного товариства «Українська нафтогазова страхова компанія» за 1997/1998 роки та основні напрями на 1999 рік.
2. Звіт ревізійної комісії.
3. Вибори органів управління ЗАТ.
4. Затвердження розподілу прибутку, одержаного ЗАТ за результатами роботи у 1997—1998 роках, і виплати дивідендів.
5. Збільшення статутного фонду.
6. Про основні напрями діяльності ЗАТ на період 1999—2000 років.
7. Затвердження планових нормативів відрахувань з прибутку у фонди ЗАТ на 1999 рік.

15 березня 1999 року об 11-00 (м. Київ, Майдан Незалежності, 2, кімната 728) відбулися збори акціонерів **ЗАТ «Фінансово-промисловий комплекс»**.

Порядок денний: 1. Про результати діяльності товариства, про затвердження положення про розподіл прибутку та збитків товариства, а також про розподіл частки прибутку (дивідендів); 2. Про реорганізацію товариства; 3. Про внесення змін та доповнень до установчих документів; 4. Про виконання рішення арбітражного суду.

Арбітражний суд м. Києва порушив справу про банкрутство:

1. ТОВ «Еланта» (м. Київ, вул. Милотенка, 17а, кв. 90) р/р 26006200223001 в Дніпропетровському відділенні АПБ «Україна», код: 23727176, справа № 11/391 від 04.12.98 р.
2. ПП «Булат» (м. Київ, вул. Милотенка, 44, кв. 59) р/р 447468 в УСБ, МФО 3203104, код 231578 справа № 11/392 від 04.12.98 р.
3. ТОВ «Лалита» (м. Київ, вул. Закарвська, 19, кв. 81) р/р 467221 в АКБ «Славутич», МФО 321466, код 19070807, справа № 11/396 від 04.12.98 р.

Претензії кредиторів і заяви можливих санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування цього оголошення.

Арбітражний суд Донецької області (340105, г. Донець, вул. Пушкіна, 34) возбудив дело № 24/087-9 о банкротстве — ООО «Магистр» г. Славянск Донецкой области, ул. Октябрьской революции, 29, р/р 26007200251001 в АПБ г. Славянск, МФО 334572, код ОКПО 20315775. Претензии кредиторов и заявления принимаются в течение месяца со дня опубликования объявления.

Арбитражный суд Харьковской области (310022, г. Харьков, ул. Сумская, 64) возбудил дело № Б-8941/77-74 (63074) о банкротстве — ООО АПО «СГР» г. Харьков, ул. Краснооктябрьская, 6, р/р 29032006185 АБУБВ «Рянт», МФО 351607 код ОКПО 14070197.

Претензии кредиторов и заявления принимаются в течение месяца со дня опубликования объявления.

ГАЗ на базе шасси: ЗИЛ реализует: «Киевреммех»

- ✓ автовышки h=12-28 м.;
- ✓ ассенизационные машины КО-503В;
- ✓ автоцистерны V=4 м³;
- ✓ бензовозы БЦ-4,9; БЦ-7,8;
- ✓ мусоровозы КО-413, КО-431;
- ✓ пескоразбрасыватели КО-713;
- ✓ бульдозера ДТ-75, Т-170;
- ✓ экскаваторы ЮМЗ, МТЗ, ЗО-3323А.

Поставим по договору любую дорожно-строительную и коммунальную технику СНГ.

г. Киев, тел.: /044/ 450 3181
Ул. Уборевича, 21-А факс:/044/ 452 1846

Відкрите акціонерне товариство «Галактон»

повідомляє про проведення загальних зборів, які відбулися 19 березня 1999 року о 17 годині 30 хвилин за адресою: Київ, вул. М. Раскової, 4, у приміщенні актового залу БАТ «Галактон».

Порядок денний:

1. Звіт спостережної ради про господарську діяльність товариства за 1998 рік.
2. Звіт та висновки ревізійної комісії БАТ «Галактон» за 1998 рік.
3. Про основні напрями діяльності товариства на 1999 рік та порядок використання прибутку.
4. Про збільшення статутного фонду товариства та додаткову емісію цінних паперів.
5. Про зміни до статуту товариства.
6. Про зміни у персональному складі спостережної ради, дирекції.
7. Про внесення змін до підставних локальних нормативних актів.
8. Про затвердження незалежного реєстратора та форми випуску акцій.

Повідомлення про збільшення статутного фонду БАТ «Галактон»

Збільшення статутного фонду здійснюється шляхом додаткової емісії акцій з метою залучення коштів, необхідних для розвитку виробництва. Розмір збільшення статутного фонду — 1 822 447,7 гривні (однієї мільйона вісімсот двадцять чотири тисячі чотириста сорок сім грн. 70 коп.).

Проект змін до статуту:

1. П. 5.1., 5.2. статуту викласти в такій редакції:
«5.1. Статутний фонд товариства становить 5 402 895,48 гривні (п'ять мільйонів чотирьох тисяч вісімсот дев'яносто п'ять грн. 48 коп.).
5.2. Статутний фонд поділено на 14 218 146 (чотирнадцять мільйонів двісті вісімнадцять тисяч сто сорок шість) простих іменних акцій номінальною вартістю 0,38 грн. кожна. Загальна номінальна вартість акцій додаткової емісії становить 1 822 447,7 гривні (однієї мільйона вісімсот двадцять чотири тисячі чотириста сорок сім грн. 70 коп.).»
2. Додатково емітуються 4 795 915 (чотири мільйони сімсот дев'яносто п'ять тисяч дев'яносто п'ятнадцять) штук простих іменних акцій номінальною вартістю 0,38 грн. кожна. Загальна номінальна вартість акцій додаткової емісії становить 1 822 447,7 гривні (однієї мільйона вісімсот двадцять чотири тисячі чотириста сорок сім грн. 70 коп.).
3. Акції розповсюджуються шляхом відкритої підписки.
4. Акціонери мають переважне право у придбанні акцій.
5. У разі переважання підписки розміру статутного фонду, зайва підписка відхиляється згідно з переліком передпідписки з кінця переліку.
6. Підписка починається на 11 (одинадцять) день після опублікування інформації про емісію акцій о 8 годині у приміщенні громадської примічалні БАТ «Галактон» і закінчується через 3 (три) дні.
7. У випадках затримання публікації інформації про емісію акцій з причин, що не залежать від БАТ «Галактон», спостережна рада товариства має право перенести дату початку підписки на акції відповідно до чинного законодавства.
7. БАТ «Галактон» відшкодовує збитки, пов'язані зі зміною статутного фонду.

Регістрація акціонерів, бажаних взяти участь у загальних зборах, відбувається у відділі кадрів БАТ «Галактон» 19.03.99 р. з 15 до 17 годин. При собі мати:

- документ, що посвідчує особу;
- сертифікат акцій;
- доручення для уповноваженої особи.

Довідки за телефоном 516-53-74.

Спостережна рада БАТ «Галактон».

Арбітражний суд м. Києва (252030, м. Київ-30, вул. Б. Хмельницького, 44-б) порушив справу № 5/427-6 про банкротство НМБ ТЗОВ «Имидж», юридична адреса: м. Київ, вул. Некрасовська, 3, р/р 2600 50.36.601 АБ «Полсуд». Претензии кредиторов принимаются протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Академия горных наук Украины

объявляет конкурс на вакансии 10 академиков и 22 членов-корреспондентов, в том числе по делопроизводству академиков чл.-корр.

металлических полезных ископаемых	2	3
нефти и газа	—	3
экологии, геологии, геодезии	—	1
горно-физических процессов	—	1
металлургии	1	1
угля, торфа и горючих сланцев	2	2
комплексного освоения	2	6
подземной транспортировки горно-химического сырья	1	3

В конкурсе могут участвовать лица, имеющие ученые степени и работающие в одной из организаций — коллективных членов академии. Для участия в конкурсе необходимо представить следующие документы:

- заявление на имя президента академии;
- личный листок по учету кадров;
- решение ученого (научно-технического) совета организации (предприятия) о выдвинувшем кандидата;
- копию свидетельства о коллективном членстве академии, организации производственной кандидата;
- справку, заверенную организацией, о количестве научных трудов и изобретений с указанием наименования десяти наиболее важных для науки и народного хозяйства;
- копию диплома доктора (кандидата) наук.

Срок представления документов — 1 месяц со дня опубликования объявления. Документы направляются по адресу: 324002, г. Кривой Рог, Днепропетровская область, ул. Пушкіна, 37, Академия горных наук Украины. Телефон для справок: 26-15-51.

Правління відкритого акціонерного товариства «Одесавтотранс»

повідомляє про проведення загальних зборів БАТ «Одесавтотранс», які відбулися 12 березня 1999 року за адресою: м. Одеса, вул. Транспортна, 5.

Порядок денний:

1. Звіт правління про результати фінансово-господарської діяльності акціонерного товариства за 1998 рік. Визначення основних напрямів діяльності товариства. Затвердження річного звіту та балансу.
2. Звіт ревізійної комісії про результати перевірки фінансово-господарської діяльності правління акціонерного товариства за звітний період.
3. Звіт спостережної ради.
4. Затвердження розподілу прибутку за 1998 рік та плану на 1999 рік.
5. Затвердження форми випуску акцій та реєстротримувача.

Початок зборів — 10.30.

Регістрація акціонерів з 8.00 до 10.20.

Контактні телефони: 66-61-86, 61-51-66.

Открытое акционерное общество «Харьковское энергосервисное предприятие»

сообщает, что очередное собрание акционеров состоится 11 марта 1999 г. в 10 часов по адресу: г. Харьков, пр-т 50-летия СССР, 149.

Повестка дня:

1. Отчет о финансово-хозяйственной деятельности Общества за 1998 год и перспективы деятельности предприятия Общества на 1999 год.
2. Отчет ревизионной комиссии.
3. Отчет наблюдательного совета.
4. Утверждение бухгалтерского баланса за 1998 год.
5. Распределение прибыли Общества за 1998 год.
6. Выборы председателя Правления в связи с заявлением об отставке ныне действующего.
7. Выборы наблюдательного совета.
8. Выборы ревизионной комиссии.

Время регистрации акционеров с 8 до 10 часов в актовом зале ОАО «ХЭСП».

Для участия в собрании акционерам или их представителям, которые действуют по их поручению, необходимо предъявить регистрационную комиссию документ (паспорт), удостоверяющий личность, представляющий юридический лиц — доверенность на право участия в собрании.

Справки по телефону (0572) 90-12-36.

Правление ОАО «ХЭСП».

Арбитражным судом Николаевской области возбуждено дело № 1593/4 о банкротстве ОАО «Укрпотбакалея».

Претензии кредиторов и заявления санаторов принимаются в течение одного месяца с дня публикации данного объявления.

Арбитражным судом Винницкой области (м. Винница, вул. Хмельницького шосе, 7) порушено справу № 548/5 про банкрутство БАТ «Людмила» (м. Вінниця, вул. Лебединський, 34, р/р 260073110410 в Укрсбанк).

Письмові заяви з майновими вимогами до боржника приймаються згідно із Законом України «Про банкрутство».

Арбитражний суд Донецької області (340405, г. Донець, б. Пушкіна, 34) возбудил дело о банкротстве № 5-185 Б ЗАО «Класс-А». Юридический адрес: 340000, г. Донець, ул. Артема, 75/77, р/с 26007301610746 в Калининском отделении АК ПИБ, МФО 334453.

Арбитражний суд м. Києва (м. Київ-30, вул. Б. Хмельницького, 44в) за заявою Державної податкової інспекції у Дарницькому районі м. Києва порушив справу № 15/540 про визнання ВКП «Триок» банкрутом (юридична адреса: м. Київ, Симферопольська, 7/2; р/р 260053010347 в АКБ «Старокиївський банк», МФО 321477).

Претензії можливих кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Арбитражний суд м. Києва (м. Київ-30, вул. Б. Хмельницького, 44в) за заявою Державної податкової інспекції у Дарницькому районі м. Києва порушив справу № 15/538 про визнання МПП «Гувер» банкрутом (юридична адреса: м. Київ, Раскової, 4; р/р 477802 в Київській філії АБ «Полтава-банк», МФО 322562).

Претензії можливих кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

У номер
✓ **Хмельницький**

До ревізора приставлять ревізора

Нині розвелося контролюючих органів більше, ніж підприємств, що працюють. І кожного чиновнику-ревізору треба показати, що він чимось займається. Скажімо, торік на Хмельницькій маслосироварні відбулося більше двадцяти різних перевірок, вісім з них — ревізії, що тривали тижнями. У цей час робота фінансової служби підприємства практично була паралізована. Щоб надолужити згаяний час, людям доводилося працювати у вихідні та святкові дні, до пізньої ночі у будні.

Для наведення ладу в цьому безконтрольному контролі, голова облдержадміністрації Віктор Лундінцев затвердив координаційний план комплексних перевірок виконання бюджетів усіх рівнів, дотримання фінансової дисципліни та стану контролю-економічної роботи в 1999 році. Документ передбачає, що одного тижня протягом року на підприємстві приходить всі контролери і вивчають, перевіряють, звіряють тощо. А потім складають відповідний документ. І все. До кінця року — святий спокій. Але як буде насправді, сказати важко. Бо ту суму маслосироварні минулого тижня відвідали, та ще й в один день, представники як трьох різних інстанцій. Коли їм сказали, що з цього питання нещодавно була перевірка, директору у відповідь пообіцяли заблокувати в банку рахунок.

✓ **Вінниця**

Подільська земля вже вкотре виручає...

Чорнобильське село Нові Обоходи, що переселилося в Немірівський район, побудоване добротно. Заасфальтоване, газифіковане, телефонізоване, з просторими житловими та господарськими будівлями, великими земельними наділами. Є тут і чимало незаселених, частково незавершених садиб. Знаючи, що таке біда, і бажаючі допомогти закарпатцям, обкобиди запрошують їх на постійне проживання.

Бажаючі можуть звертатися за адресою: 287200, Вінницька обл., м. Немірів, райадмін., райдержадміністрація; дзвінок: тел. 804331, тел. 2-29-65; 2-09-68; 2-07-18.

А тим часом голова Вінницької облдержадміністрації Микола Чумак звернувся до Прем'єр-міністра Валерія Пустовойтенка з проханням допомогти будувати в Нових Обоходах будинки (готовність 60%). На це треба три мільйони гривень.

✓ **Кіровоград**

Радість міліції — сум наркоманам

На залізничній станції Знам'янка Одеської залізничної в потязі сполученням Ковель — Сімферополь затримано мешканця Автономної Республіки Крим непрацюючого К. У нього вилучено 26 кг макової соломки.

✓ **Київ**

Міністр подарувала центру підручники

У Київському «Слов'янському університеті» відкрито Болгарський центр мови та інформації. Договір про його діяльність підписали Надзвичайний і Повноважний Посол Республіки Болгарія в Україні Александр Димитров і ректор університету Юрій Алексєєв. Виступаючи перед студентами і членами болгарського культурного товариства «Родолібіє», Юрій Миколайович проголосив, що підписаний документ юридично закріплює співробітництво, що вже кілька років розвивається між університетом і болгарською діаспорою в Україні. Викладачі вузу навчають у недільній школі всіх бажаючих болгарської мови, ознайомлюють з культурою братського народу.

Александр Димитров подарував викладачам університету за безкорисливу працю і за дорученням міністра закордонних справ Болгарії Надзвичайний Михайлово подарував Болгарському центру мови та інформації навчальну літературу.

Нині кожен заробляє як може. Ось як цей гітарист. В підземному переході столичного Майдану Незалежності. Фото Юрія ВЕНГЕРША.

Школа на межі тисячоліть. Якою вона є? Якою буде в майбутньому? Особливості її існування в нинішніх соціально-економічних умовах. Як працюється вчителям?

Освіта

Чому так важко управляти сьогодні школою? Одна з причин — це складене десятиліттям років стереотипне мислення керівників закладів освіти в організації навчально-виховного процесу. Створення вимагає нових підходів.

З цією метою Головне управління освіти Києва й провело у гімназії «Троєщина» семінар «Господарювання в умовах ринку». Директори шкіл переконалися: можна й потрібно вводити в навчальних закладах такий вид діяльності, як господарюнок. Це дасть можливість школам отримувати додаткові кошти на удосконалення навчального процесу, оплату праці кваліфікованих фахівців.

Такий досвід має гімназія «Троєщина», очолювана директором Віктором Сафіулінін. За короткий термін цей заклад став одним з кращих у столиці. І не тільки завдяки її керівникові та викладачам, а й благодійному фонду «Освіта», створеному за підтримки батьків. Керівництво фонду взяло на свої плечі велику ношу — фінансово-господарську діяльність. І посіяне зерно почало у родючий ґрунт.

Матеріальні заохочення, премії, інші виплати додали вчителем упевненості й натхнення в роботі. Педагогічні кадри підбираються на конкурсній основі, тестуванням. «Головне для батьків, а й зазначалося, — забезпечити високу моральну чистоту вчителя».

Таким чином, у 1998 році за рахунок батьківських внесків гімназія отримала 21 тисячу гривень. У грудні додатково було зібрано ще 13 тисяч для благодійного фонду. Але не тільки шим займається ця організація. А й шу-

Змінили вивіску, а далі?..

Рішенням Кабінету міністрів кіровоградського інституту сільськогосподарського машинобудування надано статус державного технічного університету. Тож збулася давня мрія працівників цього навчального закладу, яку вони плекали протягом останніх кількох років.

З'явилася реальна можливість відкрити на базі навчального ком-

плексу аспірантуру й докторантуру, що позбавить залежності від столиці в підготовці кадрів.

Свого часу, щоб зробити Кіровоград університетським містом, серед місцевих науковців навіть розглядали питання про можливість злиття двох найбільших навчальних закладів: інституту сільськогосподарського машинобудування та педаго-

гічного аспірантуру й докторантуру, що позбавить залежності від столиці в підготовці кадрів. Свого часу, щоб зробити Кіровоград університетським містом, серед місцевих науковців навіть розглядали питання про можливість злиття двох найбільших навчальних закладів: інституту сільськогосподарського машинобудування та педаго-

гічного аспірантуру й докторантуру, що позбавить залежності від столиці в підготовці кадрів.

Царству основного інстинкту чиновники здаються без бою

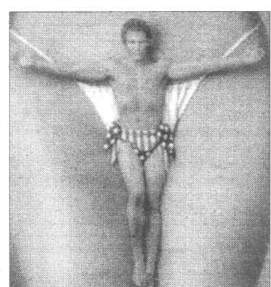
У кінці вісімдесятих пуританська країна рад, завбала ворожим способом життя, вперше проковтнула до цього часу не відому їй пігулку «а-ля Ерос». Магічний препарат подіяв несподівано: і вміст книжкових прилавків та розкладки в підземних переходах обросли тоннами так званої науково-популярної літератури з напів- та оголеними красунями й відповідними рекомендаціями до них. У свою чергу, новонароджене комерційне телебачення з потребами відвідувачів технічному царству основного інстинкту. І на блакитні екрани згодилися по ЦБМУ співгодувати ближче до пірної елітаєвським не контролюваним потік піратської полуниці.

Нині телебачення й преса, нагромадивши за якісь пару років забороненими плодами всю країну, мають більш стриманий і десь навіть солідніший вигляд. Тим часом стало на ноги законодавство, порушувати яке великим компаніям тепер не вигідно — собі дорожче буде. Дрібні ж «носії пікантної інформації» за традицією пішли в тінь. Власне, туті час від часу намагається пробити світлий промінь правдоподібності. Але, не встоявши перед завабленим, частіше зовсім не еротичного характеру, він, як правило, безслідно розчиняється.

Про безрезультатну роботу державних структур, покинутих слідкувати за моральною чистотою сфери та ЗМІ, замислилися в Генеральній прокуратурі країни. Заступник генпрокурора Ольга Кольнічкова збрала міжвідомчу нараду з участю представників МВС, міністерств охорони здоров'я, інформації, освіти, сім'ї та молоді, Держкомітнції та громад-

ських організацій. Однак у присутності таких численних поважних зборів, схоже, не було необхідності. Найбільш вражаючою виявилася доповідь пані Кольнічково. Виступи ж решти ораторів зводилися або до безпорадної констатації фактів поширення порнографії, або до традиційних у патерністських закликів «створити ще одну координаційну раду», або до банального «заборонити її крапка!».

Процес помодолання злочинності Ольги Кольнічково пов'язує, зокрема, з розлітним впливом порнографії та продукції, що пропагує насильство. Ось кілька цифр: порівняно з 1997 роком у минулому на 10 відсотків збільшилася кількість навмисних убивств, на 3,4 % — розбійних нападів, скоєних несподіваніми діями за 11 місяців 1998 року підлітки скоїли 35 тисяч злочинів, з них більш як половина тяжкі. Однією з причин, що сприяють ускладненню криміногенної обстановки в молодіжному середовищі, О. Кольнічкова вважає «невиконання своїх функцій окремими держструктурами». Так, Митна служба не забезпечує належного контролю за надходженням на територію країни відвертій порнографії. Напрада з питань телерадіомовлення «практично не застосовує санкції до телекомпаній, що транслюють порнографічні та такі, що пропагують насильство, фільми». Міністерству культури та мистецтв дісталось на горішки за порушення термінів видачі прокатних посвідчень та формальне ставлення до класифікації фільмів за віковим обмеженням. В город МВС також летіло каміння. Виявляється, до кримінальної відповідальності за виготовлення та поширення порнографічної продукції всього було при-

тятнуто 33 особи, за пропаганду насильства — 2.

У підсумку, як часто буває, у всіх знайшлося виправдання. Зокрема, правоохоронні органи вкотре послалися на суперечності в чинному законодавстві, тому, мовляв, на аудіо-, відеоринку й склалася некороткоплива ситуація. До того ж у Кримінальному кодексі України відсутні конкретні статті про кримінальну відповідальність за контрафактну продукцію...

Дивна вишля наара! покартали одне одного, на тому й розійшлися.

Р. С. Щодо відвертості порнографії на телебаченні, то спершу подумалося, що тут пані Кольнічкова все-таки перебрала кути меду. Проте недовіда демонстрація однім з провідних телеканалів неймовірно вульгарного низькопробного фільму про «винні пружини західної цивілізації» розвіляла міб про істоту вітчизняного телебачення, який, було, зародився.

Аліна РОМАНОВА.

Рівняймося на гімназистів

кає спонсорів, планує створення власного видавництва та випуск газети, відкриття торгових кіосків тощо.

Та чи допоможе це вижити загальноосвітнім школам в умовах ринку? Тут думки учасників зібрання розділялися. Бажаючих займатися фінансово-господарською діяльністю знайшлося небагато. Можливо, однією з причин вагання є недосконалість податкова система? Хоч і збільшено навчальні заклади від деяких податків — проблему освіти не розв'язано.

Існує багато запитань, скажімо, чому за викладання платних уроків зарплату вчителів «підганяють» під державні розцінки? І чи потрібна педагогу ліцензія на цю діяльність?

Сподіваємося, що проект закону «Про середню загальноосвітню школу», який готується для розгляду на третій сесії Верховної Ради, дасть відповідь на всі запитання.

Віталій КРАСНЮК.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

«У всьому винна порнографія?!..»

Чому виходять ріки з берегів?

Про те, що нас хвилює

У вітчизняній і зарубіжній пресі дуже активно обговорюють наслідки катастрофічних пожеж на Закарпатті. Одні автори, особливо ті, що причетні до лісогосподарської науки і практики, всякою прагнуть аргументувати відсутність впливу господарської діяльності у горах на результати пожежок. Інші наваки — в аресивній формі стверджують, що саме через суцільну вирубку лісів на схилах маємо такі катастрофічні наслідки. Дупають закладні притягнуті винних до відповідальності. Цитують навіть висловлювання однієї з румунських газет про намір уряду їхньої країни звернутися до Міжнародного суду про стягнення з України збитків, завданих цюгоричним пожежним притисним повітам Румунії. Згадують узагальнюючі матеріали словачької преси, згідно з якими причини пожежок за останні десятиліття, що мали місце в Словаччині, Угорщині, Польщі та західних регіонах України, також треба шукати в методах господарювання в Карпатах. Ми виступаємо за об'єктивний аналіз екологічних причин катастрофічних стихійних явищ, за пошук шляхів зменшення їх руйнівного впливу в майбутньому.

Протягом останніх десятиріч регіони Українських Карпат періодично зазнають величезних людських, матеріальних і моральних втрат від катастрофічних пожеж та інших екологічних лих. Але найбільше потерпають Закарпаття та сусідні європейські країни. Так, внаслідок пожеж 1970 року на річках Тиси і Прут Угорщина та Румунія зазнали збитків, які сягнули десяти мільярдів ільського рінку національного доходу. Повені 1992–1993 років завдали збитків Закарпатській області на суму, еквівалентну сотням мільйонів американських доларів.

Ще більшою є шкода від пожежок 1998 року. Величезні збитки завдають народному господарству також ерозійні процеси, зсуви та селеві потоки. Тому оточення Закарпатської області зоною назвичайної екологічної ситуації є особливо актуальним. Але викликає занепокоєння, що у документах, прийнятих у зв'язку з цим, не сказано жодного слова про ліквідацію ринку катастрофічних пожеж, що породжені неадекватною діяльністю людини.

Закарпатська область на 75 відсотків — гірська територія. Тут протікає 9429 річок сумарною довжиною 19866 кілометрів. Середня густота їх мережі становить 1,7 кілометра на один квадратний кілометр і є найбільшою в Україні. Отож Закарпаття належить до регіонів з особливою екологічною вразливістю.

Однак протягом багатьох десятиріч, без врахування специфіки гірських умов, тут здійснювали і здійснюють непродуктивне інтенсивне господарювання. У величезних обсягах, особливо у повосенний період, вели суцільні рубки лісу, безсистемне будівництво доріг і трельових волоків, нафто- і газопроводів, ліній електропередач, розорували крутосхили... На думку вчених-екологів, тут уже давно порушено еко-

логічну рівновагу. І тому сьогодні треба чітко усвідомлювати: поряд з катаклізмами природи, що періодично нагадують про себе у вигляді надмірних опадів, все-таки однією з основних причин стихійного лиха є надмірне вирубування лісів у минулому та супутня господарська діяльність.

Школом зрозуміло, що зменшення продукта лісовості, зниження верхньої межі лісу, докорінна зміна вікової структури деревостанів, трансформація мішаних лісів на монокультури на великих площах — усе це істотно порушило водний і гідрологічний режим значних водозбірних басейнів. Масове вирубування лісів гірської частини Закарпаття призвело до того, що сьогодні молодячки і середньовікові насадження сягають семидесяти відсотків. А в окремих лісостіях, як, наприклад, у Ясинянському, де яскраво формуються верхній водозбір Тиси, цей показник є ще більшим і вишочить за межі науково обґрунтованих норм. Бо відомо, що лісова екосистема сповна виконує водорегулюючу функцію в усіх її і більше роки.

За висновками академіка М. Голубця, глибокі антропогенні зміни біосферного покриву обумовили збільшення поверхневого стоку чверть, а зниження сумарного випаровування і випаровування води, що затримуються на кронах дерев, — на десять відсотків. Окрім того, внаслідок величезних ерозійних процесів у горах відбувається замулення русел Тиси та її притоків, що також сприяє підвищенню рівня води у них. За даними підрахунків, ріки Закарпаття щорічно виносять майже 1,8 мільйона тонн твердих наносів. Під час великих дощів ця кількість намулу зростає в декілька разів, осідає на дно рік та змінює їх русла.

Тепер на всіх рівнях говорять про те,

що в останні роки в Закарпатті недооцінюється лісовий фонд, визначений розрахунковою лісоосілю. І це справді так. Але ми замовчуємо те, що лісогосподарстві нерідко ведуть уздовж річок, гірських потоків та поблизу автомобільних доріг. У такій спосіб у багатьох місцях знищують водоохоронні лісоосміти і навіть вирубують верби та вільхи на берегах.

Підтвердженням того, що від режиму лісокористування багато в чому залежать обсяги збитків від пожеж, можуть бути праліси Угольсько-Широколужанського масиву Карпатського біосферного заповідника. У зоні їх розміщення ні в попередні роки, ні тепер пожежок не наніс таких величезних збитків, як, скажімо, у сусідній Усть-Чорнянській долині, де чи не найбільше вирубують ліси.

Можна навести і багато інших складових причин пожеж — ліквідація дамб, що колись існували, безсистемний забір ґрунту і каменю, захащення порубочними рештками гірських потоків, відсутність належного берегоукріплення. Але сьогодні водночас з ліквідацією наслідків стихії треба думати про усунення причин, які породжують ту стихію.

На наше глибоке переконання, без переорієнтації народногосподарського комплексу гірської частини Закарпаття у рік розвитку екологічно безпечних видів діяльності цьому краю завдали потенційно будуть згубити не тільки повені, а й інші стихійні бід. Отже, на наш погляд, треба подумати про обмеження або навіть відмову, як це зроблено в багатьох гірських країнах Європи, від суцільних рубок у горах. Таке рішення, по-перше, стало б цілком співзвучним із Лісовим кодексом України, у статті 3-й якого підкреслено, що «ліси України... виконують переважно екологічні (водоохоронні, захисні, санітарно-гігієнічні, оздоровчі, рекреаційні), естетичні, виховні та інші функції, мають обмежене експлуатаційне значення і підлягають обліку та охороні». По-друге, треба з урахуванням досвіду зарубіжних країн розробити і впровадити Державну програму протиповенних заходів, особливо у верхній течії Тиси та найбільших її притоків. По-третє, з метою створення сприятливих умов для запровадження екологічно безпечних видів діяльності, зокрема розвитку туристично-рекреаційної індустрії, створити у верхів'ях басейну Тиси на території Рахівського району та інших гірських частинах Закарпаття спеціальні еколого-економічні зони. І, по-четвер-

На думку вчених-екологів, на Закарпатті вже давно порушена екологічна рівновага

те, вжити заходів для розширення мережі об'єктів природно-заповідного фонду, насамперед території Карпатського біосферного заповідника, модель якого дозволяє поєднати охорону природи та інтереси місцевого населення.

Крім того, треба звернути увагу на ще одну проблему, яка боляче нагадала про себе після повені. Йдеться про побутове сміття. Викликає справжній жах те, в якому стані опинилися тепер береги Тиси й інших річок. Сьогодні це справжні сміттєполища. Всі берегові насадження, на декілька метрів у висоту, від першого гірського населеного пункту і, очевидно, до самого Дунаю, буквально вкриті нарізними-нарізнішими побутовими відходами та іншим непотребом. Це створює загрозу не тільки виникнення епідемій, а й підірвати імідж України. Треба всім зацікавленим органам поєднати рішучу боротьбу з цим ганебним явищем!

Думаю, що запропоновані заходи не лише зменшать імовірність пожеж, але і створять передумови для практичного впровадження в Карпатському регіоні прийнятої на конференції ООН у Ріо-де-Жанейро в 1992 році стратегії сталого розвитку.

Федір ГАМОР, директор Карпатського біосферного заповідника, академік Української екологічної академії наук, доктор біологічних наук.

Рахів Закарпатської області.

Вознесіння молодого Шевченка

Роки тільки піднесуть ще вище цінність архітектурно-скульптурного комплексу, який постає у Дніпропетровську, дякуючи волі сотень і тисяч наших земляків-сучасників і паляти скульптора Володимира Небоженко та архітектора Володимира Положія.

Такого справді не повторити, щоб проти пам'ятника молодому Тарасові Шевченку, який неподалік Дніпра застиг під вітами дерев з виключно вольною в руці, з високої стіни театру його імені на нас дивилася і класичні української літератури Григорій Сковорода, Іван Франко, Леся Українка, Володимир Винниченко та Василь Стус. Мов просто неба на правданий козацькій землі храм-аура спасителів і заступників спокійних прагнень рідного народу, носителів його совісті і снів.

Знаємо, що до створення комплексу причетні не лише скульптори і архітектори. Усе відбувалося нещодавно і на наших очах, то відомо данину ніби і дуже різним іншим людям, яких у часи прозріння націо-

нальної свідомості і гордості немислимо об'єднала і поріднила ідея. Івану Шухику, котрий очолював тоді сприйнятий далеко не всіма дніпропетровцями місцевий осередок Руху, також Валерію Пустовитенку, якого випало керувати тут міською владою у перші бурхливі й суперечливі роки незалежності. Але треба було, щоб у Дніпропетровську жив і творив скульптор від Бога Володимир Небоженко. Він народився у селі Богданівці, а виріс у селі Богодарівці туштинського краю. Отож увірвав у себе усе те найзаповітніше, найнетлінніше та найбагратієніше, що притаманне рідному народу, щоб втілювати його у надвидовищно виразні і хвилюючі скульптурні творіння.

Тільки почали говорити, що варто у центрі Дніпропетровська поставити пам'ятник Шевченку, — розповідав Володимир Павлюк, — я відразу відгукнувся, що це має бути молодий Шевченко, наче молода незалежність України, якого ще ніде не увічнено. Шевченко-художник, до речі, залишив у спадщину чимало автентичних зображень себе винятково

у молодому віці. Перший макет пам'ятника, котрий хотів запропонувати, — це і був Шевченко-художник з мольбертом-палітрою та пензлем у руках. Як він сам себе малював — з обличчям, чолом і поглядом, як на автопортретах. Тим пацю, що таким Тараса тут бачили колись. Як, подорожуючи на Хортицю, заїжджав на Дніпрові пороги...

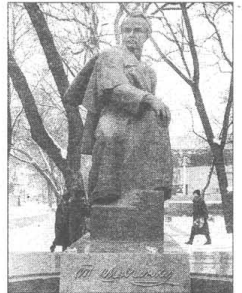
Але на те і творчий пошук, щоб, зрештою, зупинитися на найважливішому вирішенні. Скінчилося тим, що Володимир Небоженко втілює образ Тараса Шевченка, шойно вираз куленого з кріпацтва. А вже разом з давнім співавтором-архітектором пошук мисля до цього пам'ятника несподівано й підказав ідею використати ніші в стіні театру імені Т. Шевченка навпроти для погруд'я тих, хто один за одним за всіх часів і віків боровся за волю українського народу.

Тепер же архітектурно-скульптурний комплекс став у Дніпропетровську центром усвідомлення всіма нашої багатовікової і багатотрагедійної історії. Тим місцем, де всіма фібрами душі, серця і розуму

відчуваєш та сприймаєш що історію, проймаєшся і наснажуєшся нею. Однак і неждано приходить тут, як нам здається, і почуття провини перед великими попередниками. Біля молодого Тараса шкодуєш раптом, що тим часом у Дніпропетровську немає справжнього пам'ятника і історико-заповідної козаччини Дмитру Яворницькому.

Ні, на своїй могилі біля історичного музею він стоїть уже босоніж з хрестом у руках, який проніс крізь своє своє життя. І для могили це зрозуміло. Та маю то що знає, що Володимир Небоженко давно виносив і виплекав інший пам'ятник характерніков українського народу. Річ у тім, що у Богодарівці, де виріс Володимир Павлюк, свого часу приїздив Яворницький. Саме тут Дмитро Яворницький слухав і записував спіного кобзаря Хому Провору. От і створив Небоженко макет-проект вражаючого пам'ятника: Яворницький на повен зріст під крученою зі зторком, наче пергаментом-літописом історії, і олівець — слухав і записує Хому Провору, який сидить поруч, неначе пише історію свого народу.

Я відразу збагнув, що це має бути молодий Шевченко, наче молода незалежність України

Уявою переносачи макет імовірними розмірами на майдан до Дніпропетровського історичного музею, розумієш, що це був би пам'ятник академіків і збирачу та хранителю скрабів рідного народу. Пам'ятник, котрий, як кажуть скульптори, тримав би на собі олін у нашому місті священні меморіальний комплекс України-держави.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровськ.

У номер

✓ Київ

Палити, виявляється, шкідливо і для бюджету

286 мільйонів гривень недоотримав торік державний бюджет України через безмітне ввезення тютюнових виробів та сировини для їх виготовлення. Про це йшлося на науково-практичній конференції з питань розвитку вітчизняної тютюнової галузі. Серед основних причин тієї ситуації — нелегальне ввезення, а також надання окремим підприємствам податкових пільг на реалізацію імпортованих тютюнових виробів. З виробничих показниками в галузі все гаразд. На модернізацію потужностей за шість останніх років залучено 130 мільйонів доларів. Випуск сигарет збільшився з 42,4 мільярда штук у 1993 році до 58,8 мільярда — в 1998-му. Шоправда, лише 5% продукції виготовляється ніни з вітчизняної сировини.

✓ Херсон

Вони не самі

У селі Зміїв Бериславського району відкрито міжгосподарський будинок-інтернат для престарілих. Заснований на базі місцевої дільничної лікарні, заклад приймає одночасно майже тридцять підопікунів. Для створення відповідних умов проживання, медичного догляду та соціальної адаптації ветеранів праці локаліти чимало зусиль тугиська приватна агрофірма «Прогрес». Бериславський машинобудівний завод, харчосмакова фабрика, сирзавод та інші підприємства.

✓ Луганськ

Маленький.

Слово, «китасець»
Вже цієї весни 30 дилельних міні-тракторів, повідомив начальниць відділу машинобудування Луганської обласної адміністрації Микола Коваленко, зійдуть з конвеєра СП «Лі-Гань», створеного на базі Лисичанського акціонерного товариства «Будмашина». Потужність перших українсько-китайських агрегатів 15 і 18 кіньських сил. Потреба України в міні-тракторах перевищує 4 тис. на рік.

✓ Сімферополь

Прийшли труби — піде газ

З Харківська до Криму надійшла партія труб для газопроводу Джанкой — Керчі. Всенни через їх недостатню кількість роботи на боці як 200-кілометровому газопроводі було призупинено. Отримана партія продукції дозволить значно прискорити спорудження нового магістрального газопроводу, вартість якого 100 млн. доларів. За умови безсерййного постачання матеріалів і фінансування робіт благодіне паливо має прийти до міста рибалок, корабелів і металургів уже цієї осені.

✓ Рівне

Відзначено Острозьку академію

Відроджений Острозький академії присвоєно міжнародний приз «За ієсті». Приз, виконаний із бронзи та мармуру, на початку весни вручатимуть у Парижі, одержать острозжани й відповідний диплом. Вітгенер академія матиме членство у Міжнародному трейд-клубі.

✓ Миколаїв

60-річчя відзнаки Центр бойової підготовки ВПС України. Раніше він був відомий як училище військових льотчиків ім. Леваневського.

Фото Олександра КРЕМКА (ДІНАУ).

Редактор номера Світлана ПИСАРЕНКО. Перший заступник головного редактора Анатолій ГОРЛОВ.

Редакція: Олександр БІЛИК, Леонід БРОВЧЕНКО, Віталій ЖЕЖЕРА, Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Сергій ПРАВДЕНКО, Анатолій СОЛОНСЬКИЙ, Віталій СУДДА.

- ♦ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- ♦ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- ♦ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- ♦ Рукописи не повертаємо.
- ♦ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Засновник і видавець — Верховна Рада України

Многая літа, Ваша Святосте!

Ювілей

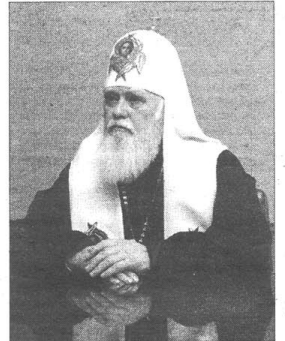
Увесь життєвий шлях Патріарха пов'язаний зі служінням православній церкві. Владика Філарет посідав визначні пости в ієрархії Руської Православної церкви, був ректором Київської духовної семінарії, а згодом — ректором московських семінарії і академії, настоятелем Полівр'я Руської Православної церкви в Александрії, виконував обов'язки єкзарха Середньої Європи. З 1966 року Філарет в Україні — Архієпископ Київський і Галицький і Екзарх України.

1992 року з його ініціативи та ініціативи інших православних ієрархів було утворено Українську Православну церкву — Київський патріар-

хат, предстоятелем якої він став 1995 року.

У суботу, 23 січня, у програмі відзначення ювілею Патріарха Київського і всієї Руси-України вітали з днем народження у Національній філармонії України. Привітання ювілярові надіслали Голова Верховної Ради України Олександр Ткаченко, Президент України Л. Кучма, прийшов привітати Найсвятішого Прем'єр-міністра України В. Пустовоїтенко. У святковому концерті на честь Патріарха Філарета почесні гості почули перлини світової і національної хорошої духовної музики. А по тому у Володимирському кафедральному соборі відбулася всеношна.

Сімдесят років виповнилося Найсвятішому Патріарху Київському і всієї Руси-України Філарету

Спорт

Прем'єр-міністр України Валерій Пустовоїтенко вручає приз Ігореві Разорнову

Минулої п'ятниці в Києві відбувся традиційний «Бал чемпіонів». На сцені палацу «Україна» Прем'єр-міністр Валерій Пустовоїтенко, глава адміністрації Президента України Микола Блобопільний, глава Київської держадміністрації Олександр Омеленченко та голова Держкомспорту, президент НОК України Іван Федоренко вручили відзнаки кращим спортсменам нашої держави за минулий рік.

Ірині Вишньовської і Людмилі Ковальчук (акробатика), Олені Цигульовій (бату), Олександрові Багачу (легка атлетика), Сіракутуні Базаву (пауерліфтинг), Зазі Зоозрову (вільна боротьба), Олександрові Клименку, Сергієві Матвєєву, Юсланові Підгорному, Олександрові Сімоленку, Сергієві Чернявському (велоперегоні, трек), Ігореві Разорнову (важка атлетика), Генерієві Силантьєву (плавання), Михайлові Силивському (веслування на каное). Гроном овацій зустрічали переможців та призерів Паралімпійських ігор у Нагані — Олену Акіопіан та Петра Кардаша.

На сцену в повному складі вийшли також футболісти київського «Динамо» — найкраща команда країни-98. Було відзначено і тренерів ірок. Це — Василь Аловес, Сергій Гусев, Юрій Кучинюк, Віктор Осадчий, Борис Савлохов. На жаль, з різних причин не змогли прийти відомі атлети — також лауреати: гімнастка Олена Вітриченко, стрибунки у воду Олена Жупина і Світлана Сербіна, біатлоністка Олена Петрова, легкоатлетки Ангела Балахонова і Віта Павлів, майстри вітрильного спорту — Руслана Таран, Олена Пахольчик, Євген Браславський та Ігор Матвійчук, фехтувальник Сергій Голубицький, велосипедист Сергій Гончар і Олександр Феденко, а ще наставник футболістів Валерій Лобановський. Але і їм шана та любов народна.

Зірок вшановували в «Україні»

В. Б. Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

За версією «France football»

За 30-річну традицію, найавторитетніше на континенті у своїй галузі паризьке видання «France football» опублікувало класифікацію збірних європейських країн за 1998 рік. Вони розташовувалися так:

Франція, Хорватія, Нідерланди, Італія, Югославія, Англія, Норвегія, Румунія, Україна, Швеція, Чехія, Данія, Бельгія, Німеччина, Іспанія, Австрія, Ізраїль, Кіпр, Португалія, Ірландія, Польща, Туреччина, Греція, Угорщина, Уельс, ІСЛАНДІЯ, Фінляндія, Македонія, Словаччина, Шотландія, Північна Ірландія, Грузія, Латвія, Росія, Литва, Білорусь, Азербайджан, ВІРМЕНІЯ, Словенія, Естонія, Болгарія, Албанія, Молдова, Боснія, Швейцарія, Мальта, Ліхтенштейн, АНДОРРА, Фарери, Люксембург.

Як бачимо, Україні віддано належне за труди праведні. До речі, минулої п'ятниці дуже багато про нашу головну команду говорили на спеціальній прес-конференції. Старший тренер збірної Іожеф Сабо наголо-

сав, що найближчі події для нас — відбіркові матчі Євро-2000 27 березня у Франції та 31 березня в Києві проти Ісландії. Стати неможливі з вини партнерів збори в Ізраїлі і товариський матч зі збірною цієї країни. Тому всі кандидати до національної команди України готуватимуться у клубі.

10 лютого пан Сабо на «Уемблі» в Лондоні спостерігатиме товаришеский поєдинок: Англія — Франція.

У місті Тампі (США) відбувся традиційний матч «Усіх зірок НХЛ». Збірній Північної Америки протистояла збірна решти світу. Американці виграли — 8:6. У складі переможців виступали наші Дмитро Христич та Олександр Житник. Обидва зробили по результативній передачі.

На Весесвітній зимовій Універсіаді в Словаччині хокеїсти збірної України зіграли внічию — 3:3 — з Канадою.

У складі: Шовковський, Кирихін, Васьчук, Голово, Дмитрулін, Гусин, Кардаш (Кададе, 46), Косовський

(Коновалов, 46), Белькевич, Шевченко, Ребров (Герасименко, 60). Сьогодні чемпіон України зіграє з кіпрським «Лімасолом».

Тепер про суперника нашого «Динамо» в 1/4 фіналу Ліги чемпіонів. Мадридський «Реал» зазнав нищівної поразки — 0:4, виступаючи в Ла-Корунья проти «Депортіво». «Реал» посідає шосте місце в чемпіонаті Іспанії.

В Ізраїлі готуються до нєшньїх «Шахтар». З його табору — приємні новини: українці обіграли — 4:0 — клуб «Маккабі» (Тель-Авів). Відзначилися: Якименчик, 18, Кривенчук, 30, 62, Данченко, 78. А після нечачаних перетрапи ще й елітний англійський клуб з Прем'єр-ліги «Мідлсборо» — 1:0. (Полхверія, 65). До речі, у складі англійців готуються скандально відомий напівзахисник Пол Гаскойн.

Віктор БРАНЦЬКИЙ.

Блос України

Газета виходить з 1 січня 1991 року. Адреса ВР України: 252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5. Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4. ТЕЛЕФОНІ: для довідок — 441-89-23; редакція — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44; телефакс — 449-85-62. E-mail: sekret@golos.relc.com